

**NUORI
SUOMI**

ILOA LIIKKEELLE

VEIKKAUS KESKO

Kansallinen LIIKUNTATUTKIMUS

2009-2010

Liikuntatutkimus
on ainoa
säännöllinen
liikunnan
harrastamisen
trenditutkimus
Suomessa.

LAPSET JA NUORET

Nuori Suomi | Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry | Suomen Kuntoliikuntaliitto
Suomen Olympiakomitea | Helsingin kaupunki | Opetus- ja kulttuuriministeriö

Liikuntatutkimus 2009–2010

Lapset ja nuoret

Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry:n, Nuori Suomi ry:n, Suomen Kuntoliikuntaliiton,
Suomen Olympiakomitean sekä Helsingin kaupungin teettämä liikuntatutkimus 2009–2010,
jonka on toteuttanut Suomen Gallup Oy.
Tutkimus on tehty yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

SLU:n julkaisusarja 7/2010

ISSN: 1455-9781

ISBN: 978-952-5828-23-8 (nide)

ISBN: 978-952-5828-24-5 (pdf)

Suomen Liikunta ja Urheilu SLU ry

Radiokatu 20
00240 Helsinki
www.slu.fi

Sisältö

1	JOHDANTO.....	5
2	URHEILUN JA LIIKUNNAN HARRASTAMINEN.....	6
3	LAJIEN HARRASTAMINEN	7
4	MISSÄ LAPSET JA NUORET HARRASTAVAT URHEILUA?.....	13
5	LAJIEN HARRASTAMINEN URHEILUSEUROISSA.....	16
6	URHEILUSEURAHARRASTAMISEN INTENSITEETTI.....	19
6	URHEILUSEUROJEN POTENTIAALI.....	23
7	MIELIPITEET URHEILUSEURATOIMINNASTA.....	27
8	OSALLISTUMINEN LIIKUNNAN VAPAAEHTOISTYÖHÖN	28

1 JOHDANTO

Tutkimus on Nuori Suomi ry:n, Suomen Liikunnan ja Urheilun (SLU), Suomen Kuntoliikuntaliitto ry:n, Suomen Olympiakomitean sekä Helsingin kaupungin teettämä Liikuntatutkimus 2009-2010, jonka on toteuttanut TNS Gallup Oy. Opetus- ja kulttuuriministeriö on rahoittanut tutkimusta ja osallistunut tutkimuksen suunnitteluun.

Tämän tutkimusyhteenveton tehtävänä on antaa tietoja 3-18-vuotiaiden lasten ja nuorten urheilusta ja liikunnasta lajiharrastamisen näkökulmasta. Tutkimuksen tarkoituksena on ollut selvittää, missä lapset ja nuoret harrastavat urheilua ja liikuntaa, mitä lajeja he harrastavat, miten ja missä yhteyksissä he liikkuvat. Tavoitteena on ollut selvittää lasten ja nuorten urheiluharrastuksia erillisinä tuokioina. Lasten ja nuorten liikkumisen laadullinen selvittäminen ei ole kuulunut tämän tutkimuksen tavoitteisiin.

Tutkimus on toteutettu puhelinhaastatteluina helmikuun 2009 ja tammikuun 2010 välisenä aikana. Joka kuukausi on tehty keskimäärin 500 haastattelua heinäkuuta lukuun ottamatta. Kaikkiaan haastatteluja tehtiin 5.505. Tutkimusnäyte edustaa maan 3-18-vuotiasta väestöä Ahvenanmaa pois lukiin. Alle 12-vuotiaiden tiedot kysyttiin lasten vanhemmilta ja 12-18-vuotiaat vastasivat itse heille esitettyihin kysymyksiin.

Tutkimusaineistoa on koottu ympäri vuoden tasaisesti, koska etenkin perusliikuntalajeissa vuodenaikojen vaihtelulla on merkitystä harrastettujen liikuntalajien mainitsemiseen. Suuria joukkoja liikuttavien kesä- ja talvilajien kohdalla näkyy selvää kausivaihtelua. Pyöräilyn harrastajien määrä on kesällä kysyttynä kaksinkertainen verrattuna talvikauteen. Vastaavasti hiihtoa harrastavien määrä kaksinkertaistuu kun eri lajien harrastamista kysytään kesän ja syksyn sijasta talvikuukausina.

Tutkimusaineisto kerättiin kahdessa osassa. Muodostettiin erikseen otokset 3-11-vuotiaista ja 12-18-vuotiaista. 3-11-vuotiaiden osalta otos muodostettiin kotitalouskohtaisesti alueellisten kiintiöiden puitteissa. Haastatteluja tehtiin yksi kotitaloutta kohden vaikka sopivan ikäisiä lapsia olisikin perheessä ollut tätä enemmän. Varttuneempien lasten ja nuorten osalta otos muodostettiin henkilötasolla.

Vastaajan valinta perustui alle 12-vuotiaiden kohdalla satunnaisuuteen. Mikäli taloudessa oli useampia 3-11-vuotiaita lapsia, niin huoltaja vastasi kysymyksenasetteluihin sen lapsen puolesta, jonka syntymäpäivä oli seuraavaksi haastattelupäivästä. Varttuneempien 12-18-vuotiaiden kohdalla noudatettiin kiintiöpöimintää. Vastaajien valinta tapahtui alue/sukupuoli/ikä kiintiöiden puitteissa.

Tutkimuslomakkeet laadittiin sekä 3-11-vuotiaiden että 12-18-vuotiaiden osalta identtisiksi, jotta molemmat osa-aineistot kyettiin analyysivaiheessa yhdistämään yhdeksi vertailukelpoiseksi 3-18-vuotiaita koskevaksi tutkimusaineistoksi.

Kaikkien otantatutkimuksien tuloksiin sisältyy tietty epävarmuus mahdollisten satunnaisvirheiden takia. Tietulle tutkimustulokselle laskettu luottamusväli osoittaa ne raja-arvot, joiden väliin perusjoukkoa koskeva tulos jää tietyllä varmuudella. Jos luottamusvälin laajuus sovitaan 95 %: tasolle, niin tutkimusta toistettaessa viidessä tapauksessa sadasta osuisi otannan näyttämä tulos sattuman johdosta luottamusvälin ulkopuolelle. Tällä luottamustasolla esim. urheiluseurojen markkinaosuus 43 % merkitsee käytetyllä otoskoolla 41,7 % - 44,3 % eli 409.000-434.000 seuroissa harrastavaa.

Mikäli tarkastellaan jalkapallon harrastajia niin 95 % varmuustasolla lajin harrastajien määrä on 205.000-227.000 välillä tutkimustuloksen ollessa 217.000. Tutkimuksessa oli useampiakin lajeja, joissa haastattelut eivät tuottaneet yhtään lajin harrastajaa. Näillä lajeilla on tietysti harrastajia nuorten keskuudessa. Esimerkit on tarkoitettu lukuohjeeksi kun eri lajien harrastajamääriä vertaillaan toisiinsa. Mitä enemmän lajilla on harrastajia sitä suurempi tilastollinen virhemarginaali.

Tutkimustuloksia ja etenkin harrastajamääriä tarkasteltaessa on syytä ottaa huomioon ikäluokkien pienentyminen. Tutkimuksen kohdejoukkoon kuuluvien määrä on yli 50.000 lasta ja nuorta pienempi kuin vuonna 1995 tai vuosina 1997-98. Se on myös hieman pienentynyt vuosista 2005-06. Tämä johtaa lajien harrastajien määriä vertailtaessa siihen, että harrastajamäärän säilyminen ennallaan merkitsee suhteellisesti lajin suosion lisääntymistä. Lajien suosio ei ole välttämättä vähentynyt vaikka harrastajamäärä olisikin hieman pienentynyt.

2 URHEILUN JA LIIKUNNAN HARRASTAMINEN

Tutkimuksen keskeisenä lähtökohtatavoitteena oli saada tarkkaa tietoa siitä, kuinka moni 3-18-vuotias kertoo harrastavansa urheilua tai liikuntaa. Tämän takia vastaajille esitettiin aluksi kaksi kysymystä: Ensin tiedusteltiin: ”Harrastatko urheilua tai liikuntaa/harrastaako lapsenne urheilua tai liikuntaa urheiluseurassa?” Tämän jälkeen tiedusteltiin: ”Harrastatko urheilua tai liikuntaa/harrastaako lapsenne urheilua tai liikuntaa urheiluseuran ulkopuolella?”.

Lähes kaikki lapset ja nuoret harrastavat urheilua tai liikuntaa

Tulosten mukaan 3-18-vuotiaista 92 % kertoo harrastavansa urheilua tai liikuntaa. Liikuntaa harrastavia lapsia on tämän tutkimuksen mukaan noin 898.000. Liikuntaa harrastavien lasten ja nuorten osuus on pysynyt kutakuinkin samalla tasolla kuin edellisessä vastaavassa tutkimuksessa vuosina 2005-06. Tulosten mukaan kuitenkin nykyajan lapsista ja nuorista paljon useampi harrastaa liikuntaa kuin viisitoista vuotta sitten. Vuonna 1995 liikuntaa harrastavia oli 76 % kaikista lapsista ja nuorista.

Muutos reilun vuosikymmenen takaa on kysymyksiä herättävä. Lasten ja nuorten urheilun ja liikunnan harrastaminen on yleistynyt koskemaan miltei kaikkia. Samanaikaisesti lasten ja nuorten on arvioitu olevan huonokuntoisempia kuin ennen. Ristiriita selittyy sillä, että peruselämän fyysinen aktiivisuus on vähentynyt, jota tiettyjen urheilulajien harrastamisen yleistymisen ei pysty paikkaamaan.

Lasten liikunta on muuttunut pysyvästi päivittäisestä pihalla ja lähialueilla leikkimisestä ja pelaamisesta enemmän määrätyn ajan tapahtuvaksi lajien harjoittelemiseksi.

Lapsista ja varhaisnuorista vain 8 % ei harrasta urheilua tai liikuntaa lainkaan. Tämä merkitsee 83.000 lasta ja nuorta. Vuosina 1997-98 urheilua harrastamattomia oli noin 166.000. Poikien ja tyttöjen välillä ei ole eroa urheilun ja liikunnan harrastamisessa yleensä. Käytännössä yhtä moni pojista ja tytöistä harrastaa liikuntaa.

Taulukko 1. Urheilun ja liikunnan harrastaminen 3-18-vuotiaiden keskuudessa. Vastaajien oman ilmoituksen mukaan. N=5.505

	1995 %	1997-98 %	2001-02 %	2005-06 %	2009-10 %
Kaikki	76	84	92	91	92
Pojat	77	84	93	91	92
Tytöt	75	84	91	91	91
3-6-vuotta	59	69	85	86	87
7-11-vuotta	79	88	93	93	93
12-14-vuotta	85	91	94	94	94
15-18-vuotta	82	88	93	91	91

Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevat harrastavat liikuntaa vähemmän kuin muut

Lapsen ikä on yhteydessä urheilun ja liikunnan harrastamiseen. Alhaisinta liikunnan harrastaminen on ymmärrettävästi alle kouluikäisten, 3-6-vuotiaiden keskuudessa (87 %), jotka eivät vielä ole samassa määrin "ehtineet" urheilulajien pariin kuin varttuneemmat ikäluokat. Aiempaan tutkimukseen verrattuna liikunnan harrastaminen on säilynyt eri ikäluokkien keskuudessa kutakuinkin ennallaan. Vuoteen 1995 verrattuna eniten liikunnan harrastaminen on yleistynyt 3-6-vuotiaiden keskuudessa.

Alueelliset erot ovat vähäisiä. Likimain yhtä suuri osa lapsista ja nuorista harrastaa liikuntaa maan eri osissa. Myöskään paikkakuntatyyppi kaupungit vs. maaseutu ei aiheuta tässä suhteessa merkilepantavia eroja.

Alueelliset näkyvät lähinnä liikunnan harrastamisen useudessa ja urheiluseurassa harrastamisen yleisyydessä niiden keskuudessa, jotka harrastavat liikuntaa. Uudellamaalla joka päivä liikuntaa harrastavia on hieman vähemmän kuin muualla Suomessa. Sensijaan Uudellamaalla keskimäärää useampi nuori liikkuu urheiluseurassa.

Enemmän kuin sukupuoli, ikä tai asuinpaikkakunta urheilun liikunnan selittää koulunkäynti. Peruskoulua ja lukiota käyvät lapset ja nuoret harrastavat liikuntaa useammin kuin ammatillisissa oppilaitoksissa tai jo työelämässä olevat nuoret. Ammatillisissa oppilaitoksissa olevista melkein kuudesosa (15 %) ei harrasta liikuntaa lainkaan.

Liikunnan ja urheilun harrastamisen useus on lasten keskuudessa yhteydessä harrastettujen lajien määrään. Mitä useammin viikossa lapsi tai nuori liikkuu sitä useampia lajeja hän yleensä myös harrastaa.

3 LAJIEN HARRASTAMINEN

Jalkapallo ja pyöräily suosituimmat lajit

Taulukko 2 havainnollistaa eri urheilulajien harrastamisen 3-18-vuotiaiden keskuudessa. Tulosten mukaan suomalaisia lapsia ja nuoria eniten liikuttavia lajeja ovat jalkapallo ja pyöräily. Muista lajeista kärkipäähän nousevat myös uinti, juoksulenkkeily, hiihto ja salibandy.

Suosituimmista lajeista varsinkin perusliikuntamuotoja näytetään harrastettavan runsaasti varsinaisen seuratoiminnan ulkopuolella. Paljon harrastettuihin lajeihin voidaan lukea myös luistelu, kävelylenkkeily, jääkiekko ja voimistelu. Varovainen vertailu edelliseen tutkimukseen kiellii monien lajien harrastajamäärien vähentymisestä. Osaksi tämä on harhaa, koska osaksi eri lajien suosion vähentyminen selittyy osaksi ikäluokkien pienentymisellä.

Lajin harrastajamäärien pysyminen ennallaan on hyvä tulos, koska 3-18-vuotiaita on vajaa 20.000 vähemmän kuin neljä vuotta aiemmin ja noin 50.000 vähemmän kuin vajaa kymmenen vuotta sitten.

Ikäluokkien pienentymisestä huolimatta eräiden lajien kohdalla on havaittavissa harrastajamäärän lisääntymistä. Juoksulenkkeilijöiden ja kuntosaliharjoittelijöiden määrä on ikäluokkien pienentymisestä huolimatta lisääntynyt. Juoksun harrastajia on 16.000 enemmän kuin neljä vuotta aiemmin. Kuntosalilla kävijöiden ja salibandyn harrastajien määrä on lisääntynyt 13.000. Melko suuria harrastajamäärän lisäyksiä kohdentuu myös ratsastukseen ja tanssiin.

Taulukko 2. Urheilulajien harrastajamäärät 3-18-vuotiaiden keskuudessa. Lajit, joissa tutkimuksen mukaan ainakin 2.000 harrastajaa N=5.505

	1995 N=6.016	1997-98 N=5.520	2001-02 N=5.531	2005-06 N=5.505	2009-10 N=5.505
Jalkapallo	157.000	182.000	261.000	230.000	217.000
Pyöräily	88.000	179.000	261.000	202.000	180.000
Uinti	112.000	160.000	202.000	182.000	166.000
Juoksulenkkeily	58.000	84.000	114.000	133.000	149.000
Hiihto	100.000	163.000	195.000	190.000	147.000
Salibandy	97.000	127.000	160.000	131.000	144.000
Luistelu	64.000	92.000	125.000	121.000	115.000
Kävelylenkkeily	72.000	114.000	132.000	113.000	114.000
Jääkiekko	112.500	129.000	116.000	105.000	101.000
Voimistelu (sis. aerobic)	116.000	116.000	108.000	94.000	83.000
Tanssi	40.000	45.000	70.000	70.000	78.000
Ratsastus	47.000	54.400	53.000	53.000	63.000
Kuntosaliharjoittelu	23.000	38.000	35.000	50.000	63.000
Laskettelu	48.000	50.000	50.000	52.000	57.000
Yleisurheilu	64.000	68.000	75.000	72.000	54.000
Koripallo	39.000	38.000	45.000	38.000	35.000
Pesäpallo	36.000	41.000	49.000	38.000	29.000
Lentopallo	31.000	25.000	28.000	27.000	27.000
Tennis	16.000	18.500	24.000	28.000	24.000
Sulkapallo	17.000	21.000	30.000	27.000	22.000
Taitoluistelu	13.500	30.000	13.000	15.000	20.000
Rullaluistelu	---	20.000	64.000	33.000	14.500
Lumilautailu	---	21.000	32.000	23.000	10.500
Rullalautailu	---	5.000	29.000	12.500	10.000
Suunnistus	7.500	8.500	15.500	12.500	10.000
Golf	2.500	6.500	7.500	10.500	11.000
Judo	8.500	8.000	7.000	8.500	8.500
Karate	9.500	5.000	7.500	7.000	7.500
Moottoripyöräily	4.000 *	2.500	3.000	5.500	6.000
Paini	5.000	6.000	4.000	5.000	6.000
Nyrkkeily	3.500 **	3.000	3.500	4.500	5.500
Potkunyrkkeily	---	alle 2.000	2.500	2.000	4.000
Keilailu	alle 2.000	2.500	4.000	4.500	3.500
Ringette	3.500	3.500	4.000	3.500	3.500
Sukellus	2.500	2.500	3.000	3.000	3.500
Taekwondo	3.500	4.000	4.000	6.500	3.000
Autourheilu	alle 2.000	alle 2.000	alle 2.000	alle 2.000	3.000
Jääpallo	7.000	6.500	5.000	3.000	2.500
Ammunta	4.500	3.500	5.000	2.500	2.500
Jooga	---	---	---	---	2.500
Käsipallo	3.000	alle 2.000	2.000	2.500	2.000
Painonnosto	alle 2.000	alle 2.000	alle 2.000	alle 2.000	3.000
Pöytätennis	2.000	alle 2.000	alle 2.000	2.000	2.000
Aikido	alle 2.000	alle 2.000	alle 2.000	2.000	2.000

* moottoripyöräily ja -kelkkailu yhdessä ** nyrkkeily ja potkunyrkkeily yhdessä

Harrastajia vuosista 2005-06 lisänneet lajit (määrän muutos ja suhteellinen muu):

Juoksulenkkeily	+16.000	+ 17 %
Kuntosaliharjoittelu	+13.000	+ 26 %
Salibandy	+13.000	+ 10 %
Ratsastus	+10.000	+ 19 %
Tanssi	+8.000	+ 11 %
Laskettelu	+5.000	+ 10 %
Taitoluistelu	+5.000	+ 33 %

Harrastajien määrän vähentyminen leimaa hiihtoa, pyöräilyä, yleisurheilua ja hiihtoa. Myös jalkapallon, voimistelun ja pesäpallon harrastajia on vähemmän kuin neljä vuotta sitten. Hiihdon harrastajien määrä on vähentynyt peräti 43.000.

Harrastajia vuosista 2005-06 menettäneet lajit (määrän muutos ja suhteellinen muu):

Hiihto	-43.000	- 23 %
Pyöräily	-22.000	- 11 %
Yleisurheilu	-18.000	- 25 %
Uinti	-16.000	- 9 %
Jalkapallo	-13.000	- 6 %
Voimistelu	-11.000	- 10 %
Pesäpallo	-9.000	- 24 %

Juoksulenkkeilyn ja salibandyn suosio on suhteellisesti tarkasteltuna lisääntynyt. Lajeja, jotka ovat suhteellisesti menettäneet suosiotaan viimeisen neljän vuoden aikana, ovat pyöräily (20 % → 18 %) ja hiihto (19 % → 15 %).

Hiihto, kuntosaliharjoittelu ja yleisurheilu ovat yhtä suosittuja tyttöjen ja poikien keskuudessa

Tyttöjen ja poikien harrastamat lajit poikkeavat toisistaan tuntuvasti. Tytöt harrastavat moninkertaisesti poikiin verrattuna voimistelulajeja, ratsastusta, tanssia ja taitoluistelua. Tytöt suuntautuvat perusliikuntalajeihin poikia useammin ehkä hiihtoa lukuun ottamatta. Tyypillisesti poikavaltaisia lajeja ovat mm. jalkapallo, jääkiekko, salibandy.

Monissa lajeissa vallitsee likimain täydellinen tasapaino tyttöjen ja poikien välillä. Suunnilleen yhtä paljon tyttö- ja poikaharrastajia löytyy esim. hiihdossa, kuntosaliharjoittelussa ja yleisurheilussa.

Taulukko 3. Eräiden urheilulajien suosio 3-18-vuotiaiden keskuudessa (%). N=5.505

	1995 N=6.016	1997-98 N=5.520	2001-02 N=5.531	2005-06 N=5.505	2009-10 N=5.505
	%	%	%	%	%
Jalkapallo	15	18	25	23	22
Pyöräily	8	17	25	20	18
Uinti	11	15	19	18	17
Hiihto	10	16	18	19	15
Juoksulenkkeily	6	8	11	13	15
Salibandy	9	12	16	13	15
Luistelu	6	9	12	12	12
Kävelylenkkeily	7	11	12	11	12
Jääkiekko	11	12	11	11	10
Yleisurheilu	6	7	7	7	6
Voimistelu	5	5	7	7	8
Tanssi	4	5	7	7	8
Ratsastus	4	5	5	5	6
Laskettelu	5	5	5	5	6
Kuntosaliharjoittelu	2	4	3	5	6

Taulukko 4. Esimerkkejä lajien harrastamisesta sukupuolen mukaan 3-18-vuotiaiden keskuudessa. N=5.505

	Poikia	Tyttöjä
Hiihto	72.000	75.000
Jalkapallo	172.000	45.000
Juoksulenkkeily	60.000	89.000
Kuntosaliharjoittelu	33.000	30.000
Kävelylenkkeily	28.000	86.000
Jääkiekko	93.000	8.000
Koripallo	24.000	11.000
Laskettelu	33.000	24.000
Lentopallo	11.000	16.000
Luistelu	57.000	58.000
Pesäpallo	18.000	11.000
Pyöräily	97.000	83.000
Ratsastus	3.000	60.000
Salibandy	122.000	22.000
Sulkapallo	13.000	9.000
Taitoluistelu	2.000	18.000
Tanssi	7.000	71.000
Uinti	78.000	88.000
Voimistelu	21.000	62.000
Yleisurheilu	27.000	27.000

Pääkaupunkiseudun nuoret vierastavat hiihtoa

Alueelliset erot eri lajien harrastamisessa ovat näkyviä. Hiihdon harrastus on varsin vähäistä pääkaupunkiseudulla ja Uudellamaalla. Uusmaalaisista lapsista ja nuorista vain 10 % harrastaa hiihtoa kun Pohjois-Suomessa neljännes 23 %. Hiihdon suosion vähentyminen lasten ja nuorten keskuudessa selittyy pitkälle sillä että etenkin Uudellamaalla asuvat lapset ja nuoret harrastavat aiempaa vähemmän hiihtoa.

Pääkaupunkiseudulla alle kymmenesosa (9 %) lapsista ja nuorista harrastaa hiihtoa. Maaseutumaisissa kunnissa hiihdon harrastajia on yli viidennes (21 %). Pääkaupunkiseudulla hiihtäminen harrastusmielessä on vähentynyt viimeksi kuluneen neljän vuoden aikana (13 % → 9 %).

Sama piirre näkyy myös kävelylenkkeilyn ja pesäpallon kohdalla. Niiden suosio kasvaa, kun siirytään pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan ulkopuolelle. Tulosten perusteella voi todeta, että pääkaupunkiseudulla ja Uudellamaalla asuvat lapset ja nuoret harrastavat eri lajeista golfia, koripalloa, kuntosalia, tennistä, uintia ja erilaisia tansseja innokkaammin kuin muualla Suomessa asuvat.

Viidentoista vuoden perspektiivillä näkyy että poikien keskuudessa löytyy monia lajeja, jotka ovat nostaneet suosiotaan suuresti. Nämä kasvulajit ovat jalkapallo, salibandy, pyöräily, hiihto, juoksulenkkeily, luistelu, kuntosaliharjoittelu, kävely, voimistelu ja golf. Tähän listaan on lisäksi nostettava myös nollasta lähteneet lajit, lumilautailu ja rullaluistelu. Lajit, joiden suosio on pysynyt kutakuinkin muuttumattomana, ovat etenkin koripallo, pesäpallo, sulkapallo ja yleisurheilu.

Myös tyttöjen parissa monet lajit ovat lisänneet suosiotaan viidentoista vuoden vuoden takaisesta tilanteesta. Keskeiset perusliikuntalajit (juoksulenkkeily, uinti, pyöräily ja hiihto) ovat lisänneet suuresti suosiotaan vajaan viidentoistavuoden aikana.

Kuitenkin suhteellisesti eniten suosiotaan tyttöjen parissa ovat nostaneet jalkapallo, juoksulenkeilu ja kuntosali. Suosio on näissä lajeissa lähes kolminkertaistunut. Tällä haavaa jo yksi tyttö viidestä harrastaa juoksua ja yksi kymmenestä jalkapalloa.

Taulukko 5. Suosituimmat lajit 3-18-vuotiaiden poikien keskuudessa 1995 ja 2009-10.

	1995 %	2009-10 %
Jalkapallo	26	34
Salibandy	15	24
Jääkiekko	21	19
Pyöräily	8	18
Uinti	9	16
Hiihto	9	15
Juoksulenkkeily	4	12
Luistelu	6	11
Laskettelu	5	7
Kuntosaliharjoittelu	2	7
Kävelylenkkeily	3	6
Yleisurheilu	6	5
Koripallo	5	5
Pesäpallo	4	4
Sulkapallo	2	3
Tennis	2	3
Voimistelu	1	4
Lentopallo	3	2
Golf	*	2

Taulukko 6. Suosituimmat lajit 3-18-vuotiaiden tyttöjen keskuudessa 1995 ja 2009-10.

	1995 %	2009-10 %
Juoksulenkkeily	7	19
Uinti	13	18
Kävelylenkkeily	11	18
Pyöräily	9	17
Hiihto	9	16
Tanssi	7	15
Voimistelu	8	13
Ratsastus	9	12
Luistelu	6	12
Jalkapallo	4	10
Yleisurheilu	6	6
Salibandy	3	5
Laskettelu	5	5
Kuntosaliharjoittelu	2	6
Taitoluistelu	2	4
Lentopallo	4	3

Seuroissa mukana olevat lapset ja nuoret liikkuvat monipuolisemmin kuin seurojen ulkopuolella olevat. Seuroissa mukana olevat harrastavat seurojen ulkopuolella olevia useammin käytännössä kaikkia muita lajeja paitsi kuntosalia, laskettelu, luistelua, pyöräilyä ja kävelylenkkeilyä. Seuraharrastajista enemmistö harrastaa vähintään kolmea lajia (54 %). Lukema on sama kuin edellisessä tutkimuksessa.

Enemmistö harrastaa vähintään kahta lajia

Toinen tapa lähestyä harrastettuja lajeja on tarkastella harrastettujen lajien määrää. Liikuntaa ja urheilua harrastavista 3-18-vuotiaista lapsista ja nuorista noin neljännes 24 % harrastaa vain yhtä lajia.

Taulukko 7. Harrastettujen lajien määrä. Niiden keskuudessa, jotka harrastavat urheilua tai liikuntaa. N=5.042

	1995 %	1997-98 %	2001-02 %	2005-06 %	2009-10 %
Yksi laji	44	33	25	25	24
Kaksi lajia	27	30	28	27	28
Kolme lajia	14	20	22	21	20
Neljä lajia	9	15	22	21	21
Ei mitään lajia	5	2	3	5	7

Harrastettujen lajien määrä on tässä tutkimuksessa liki samaa tasoa kuin edellisessä vastaavassa tutkimuksessa. Tulokset eivät ole muuttuneet juurikaan vuosituhaten taitteesta. Kuitenkin reilun vuosina 1997-97 urheilua harrastavista 33% ilmoitti vain yhden lajin kun tuoreimmassa tutkimuksessa yhden lajin harrastajia on 24 %. Valtaosa (69 %) urheilevista lapsista ja nuorista harrastaa vähintään kahta urheilulajia.

Yhden tai kahden lajin harrastaminen on tyypillisempää tytöille kuin pojille. Tytöistä enemmistö (54 %) harrastaa yhtä tai kahta lajia ja pojista alle puolet (48 %).

Taulukko 8. Harrastettujen lajien määrä sukupuolen mukaan. Niiden keskuudessa, jotka harrastavat urheilua tai liikuntaa. N=5.042

	Pojat %	Tytöt %	Kaikki %
Yksi laji	22	26	24
Kaksi lajia	26	28	28
Kolme lajia	22	19	20
Neljä lajia	24	19	21
Ei mitään lajia vaan urheilee yleensä	6	7	7

Ikä on yhteydessä lajien määrään niiden keskuudessa, jotka harrastavat liikuntaa. Kaikkein nuorimistakin lapsista (3-6-vuotiaat) selvästi yli puolet (59 %) harrastaa enemmän kuin yhtä lajia. Nuorimista lapsista joka viides (19 %) harrastaa liikuntaa mutta ei mitään lajeja erityisesti.

Ikäluokissa 7-18-vuotta vähintään kahden lajin harrastajia löytyy melkein kolme neljästä. Keskimäärää enemmän lajeja on 7-11-vuotiailla. Tähän ikäluokkaan kuuluvista likimain joka toinen (49 %) harrastaa vähintään kolmea lajia. Varttuneempien keskuudessa harrastettujen lajien määrä alkaa vähentyä mutta ei mitenkään suuresti.

Alueelliset erot eivät ole asiallisesti kovin suuria. Näyttäisi kuitenkin siltä, että muualla kuin Uudellamaalla ja Etelä-Suomessa asuvista keskimäärää useampi harrastaa enemmän kuin yhtä lajia. Pääkaupunkiseudulla on enemmän yhden lajin (28 %) lapsia kuin muualla maassa. Tämä oli tilanne jo aiemmissa tutkimuksissa.

4 MISSÄ LAPSET JA NUORET HARRASTAVAT URHEILUA?

Lapsista ja nuorista yli 40 prosenttia harrastaa urheiluseuroissa

Kaikista 3-18-vuotiaista lapsista reilu kolmannes 43 % harrastaa urheiluseurassa. Tämä on 424.000 seurassa toimivaa lasta tai nuorta. Urheiluseuroilla on vahva osuus lasten ja varhaisnuorten keskuudessa. Muut organisoitujen liikuntapalvelujen tarjoajat eivät yllä edes yhteenlaskettuna urheiluseurojen tasolle. Edelliseen tutkimukseen verrattuna seuraharrastajien määrä on hieman lisääntynyt. Seurojen markkinaosuus (43 %) on kasvanut johdonmukaisesti vuosista 1997-08.

Taulukko 9. Tahot, joiden kanssa tai järjestämänä urheilua tai liikuntaa harrastetaan 3-18-vuotiaiden keskuudessa.

	1997-98 N=5.520		2001-02 N=5.531		2005-06 N=5.505		2009-10 N=5.505	
	%	Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%	Määrä
Urheiluseurassa	36	376.000	40	427.000	42	417.000	43	424.000
Koulun urheilukerho	8	81.000	18	190.000	15	155.000	13	125.000
Omatoimisesti yksin	36	373.000	40	424.000	41	410.000	37	364.000
Omatoimisesti/kaverit	44	457.000	58	618.000	54	541.000	48	468.000
Jossain muualla	13	135.000	13	136.000	13	134.000	18	181.000
Sarakesumma ylittää 100%, koska monet 3-18-vuotiaat harrastavat urheilua useamman tahon kanssa								

Omatoimisesti kaveriporukassa tai yksin urheilevien ja liikkuvien nuorten määrä on selvästi pienempi kuin edellisessä tutkimuksessa. Myös koulun tai oppilaitoksen urheilukerhossa harrastaminen on vähentynyt sekä absoluuttisesti että suhteellisesti neljän viimeksi kuluneen vuoden aikana. Jossain muualla tapahtuvassa liikunnassa on kasvua, mikä selittyy osaksi maksullisten palveluiden käytön yleistyksellä myös nuorten keskuudessa (mm. yksityiset kuntosalit ja tanssikoulut). Jossain muualla sisältää kaikkein nuorimpien lasten kohdalla liikunnan harrastamisen päiväkodissa, seurakunnassa ja partiassa.

Koska lasten ja nuorten liikunnan harrastaminen tapahtuu paljolti seuroissa, on paikallaan tarkastella seurassa tapahtuvaa harrastamista hieman tarkemmin. Pojat ovat seurassa useammin kuin tytöt. Seurassa harrastavien poikien määrä on lisääntynyt, mutta tyttöjen on pysynyt kutakuinkin ennallaan.

Tytöt kompensoivat poikien seuraharrastamista liikkumalla useammin omatoimisesti yksin ja käytämällä kunnallisia sekä yksityisten yritysten palveluita useammin kuin pojat. Pojat urheilivat tyttöjä useammin seurojen lisäksi omatoimisesti kaveriporukoissa.

Vajaan viidentoista vuoden aikana aiempaa useampi sekä tytöistä että pojista on lähtenyt mukaan urheiluseurojen toimintaan. Poikien keskuudessa nousua on noin viidessätoista vuodessa ollut yksitoista prosenttiyksikköä ja tyttöjen keskuudessa kahdeksan.

Eri ikäluokista seurat vetävät suhteellisesti eniten harrastajia ikäluokasta 7-11-vuotta ja 12-14-vuotta. Näiden ikäluokkien keskuudessa enemmän kuin joka toinen harrastaa urheiluseurassa. Urheiluseurojen markkinaosuus on kasvanut ikäluokissa 7-11- ja 12-14-vuotta.

Tulokset todentavat myös sen, että noin 15-vuoden iässä urheiluseurojen vetovoima alkaa nuorten keskuudessa vähentyä. 15-18-vuotiaista enää reilu kolmannes harrastaa urheiluseurassa. Noin 15-vuoden iässä yleistyy omatoiminen harrastaminen joko yksin tai kaveriporukassa.

Liikunnan harrastaminen ikävuosittain kertoo, että korkeimmillaan seuroissa harrastavien osuus on 9-12-vuoden ikäisten keskuudessa. Tässä joukossa lähestytään jo 60 prosentin rajaa. Kahdentoista ikävuoden jälkeen seuroissa harrastavien osuus alkaa laskea tasaisesti ja on ikäluokassa 18-vuotta enää neljänneksen luokkaa (25 %).

Taulukko 10. Tahot, joiden kanssa tai järjestämänä urheilua tai liikuntaa harrastetaan sukupuolen mukaan 3-18-vuotiaiden keskuudessa. N=5.505.*

	POJAT		TYTÖT	
	%	Määrä	%	Määrä
Urheiluseurassa	47	234.000	40	190.000
Koulun tai oppilaitoksen urheilukerho	13	67.000	12	58.000
Omatoimisesti yksin	34	172.000	40	192.000
Kavereiden kanssa omatoimisesti	53	263.000	43	205.000
Jossain muualla	16	80.000	21	101.000

Sarakesumma ylittää 100%, koska monet 3-18-vuotiaat harrastavat urheilua useamman tahon kanssa

Taulukko 11. Urheilun ja liikunnan harrastaminen urheiluseurassa 3-18-vuotiaiden tyttöjen ja poikien keskuudessa viitenä eri mittaajankohtana.

	POJAT		TYTÖT	
	%	Määrä	%	Määrä
1995	36	188.000	32	164.000
1997-98	40	209.000	32	167.000
2001-02	45	238.000	36	189.000
2005-06	45	226.000	38	191.000
2009-10	47	234.000	40	190.000

Taulukko 12. Urheilun ja liikunnan harrastaminen urheiluseurassa 3-18-vuotiaiden keskuudessa (%).

	1995 %	2001-02 %	2005-06 %	2009-10 %
Kaikki	34	40	42	43
Pojat	36	45	45	47
Tytöt	32	36	38	40
3-6-vuotta	18	24	28	29
7-11-vuotta	44	48	51	54
12-14-vuotta	42	47	52	56
15-18-vuotta	31	36	35	34
Uusimaa	39	47	50	49
Muu Etelä-Suomi	35	42	44	45
Väli-Suomi	32	37	39	40
Itä-Suomi	30	31	33	36
Pohjois-Suomi	30	33	31	35
Pääkaupunkiseutu	36	46	53	51
Muu kaupunkimainen kunta	37	44	44	43
Taajaan asuttu kunta	35	40	41	42
Maaseutumainen kunta	28	32	32	36

Etelä-Suomessa on enemmän seuraharrastajia

Pääkaupunkiseudulla ja Uudellamaalla lapset ja nuoret kuuluvat useammin seuroihin kuin muualla Suomessa asuvat. Vaikka Uudellamaalla ja pääkaupunkiseudulla asuvat eivät liikunnan harrastamisen useudessa ja liikuntalajien määrässä yllä muiden suomalaisten nuorten yläpuolelle, he kuitenkin harrastavat muita useammin lajeja urheiluseuran puitteissa.

Uusmaalaiset käyttävät myös muita organisoidun liikunnan palveluita useammin hyväkseen kuin muualla Suomessa asuvat nuoret. Tämä luonnollisesti johtuu monipuolisemmasta tarjonnasta. Pohjois-Suomessa asuvien nuorten ja lasten keskuudessa korostuvat koulujen ja oppilaitosten urheilukerhot sekä ystävien kanssa omatoimisesti urheileminen ja liikkuminen. Näyttäisi siltä, että etenkin maaseutumaisissa kunnissa lapset ja nuoret harrastavat liikuntaa koulun tai oppilaitokseen kerhossa sekä kavereiden ja ystävien kanssa yhdessä omatoimisesti.

Uudellamaalla ja pääkaupunkiseudulla seuraharrastaminen ei ole lisääntynyt viimeksi kuluneen neljän vuoden aikana pikemminkin päinvastoin. Luultavasti juuri Uudellamaalla yksityisten palveluiden käyttö on syönyt seuraharrastamisen kasvua myös nuorten keskuudessa. Sensijaan Itä- ja Pohjois-Suomessa sekä maaseutumaisissa kunnissa lapset ja nuoret liikkuvat seuroissa useammin kuin vuosina 2005-06.

Pohjois- ja Itä-Suomessa ollaan kuitenkin edelleen urheiluseurassa harrastamisessa perässä Etelä-Suomea. Myös kuntotesteissä on pientä eroa syntynyt eli etelä-suomalaiset ja kaupunkien lapset ovat paremmassa kunnossa kuin Pohjois-Suomessa ja maakuntamaisissa kunnissa.

5 LAJIEN HARRASTAMINEN URHEILUSEUROISSA

Jalkapallon seuraharrastajien määrä on säilynyt korkeana

Koska enemmän kuin kaksi viidesosaa kaikista lapsista ja nuorista harrastaa urheiluseuroissa, on luonnollista, että myös seuratoiminnan sisällä on samoilla lajeilla runsaasti harrastajia kuin lasten ja nuorten keskuudessa yleensäkin. Taulukko 13. kertoo harrastajamääristä urheiluseuroissa lajiliitot-
tain. Eri lajeista taulukkoon on otettu vain vähintään kerran viikossa ja yli kolmen kuukauden ajan
vuodessa urheiluseurassa lajia harrastavat.

Taulukko 13. Urheiluseurojen harrastajamäärät 3-18-vuotiaiden keskuudessa. Vähintään kerran vii-
kossa ja säännöllisesti kolmen kuukauden ajan vuodessa. N=5.505 *

	1995	1997-98	2001-02	2005-06	2009-10
JALKAPALLO	76.000	83.000	113.000	107.000	104.000
SVOLI/VOIMISTELULIITTO	54.000	55.000	55.000	54.000	59.000
JÄÄKIEKKO	48.000	52.000	50.000	48.000	51.000
SALIBANDY	11.000	24.000	34.000	36.000	38.000
YLEISURHEILU	28.000	29.000	34.000	32.000	27.000
UINTI	13.000	15.000	14.000	19.000	20.000
LENTOPALLO	18.000	15.000	16.000	16.500	18.000
KORIPALLO	19.000	18.000	19.000	17.000	15.500
RATSASTUS	9.000	12.500	11.000	12.500	15.000
PESÄPALLO	16.500	14.000	13.000	11.500	14.000
HIIHTO	14.000	13.000	21.000	19.000	11.000 **
TAITOLUISTELU	6.000	7.000	6.000	9.000	9.500
JUDO	7.500	7.000	6.000	7.500	8.000
TENNIS	5.500	6.000	6.500	7.500	8.000
KARATE	8.500	5.000	6.000	6.500	7.000
TANSSI	4.000	4.500	4.500	4.500	7.000
SUUNNISTUS	4.000	5.500	8.500	5.500	5.500
PAINI	3.500	5.000	3.500	4.500	5.000
LUISTELU	4.000	3.500	4.500	4.000	4.000
GOLF	1.000	2.500	2.500	3.500	4.000
SULKAPALLO	2.000	3.500	4.500	5.500	3.500
RINGETTE	3.000	3.000	3.500	3.000	3.500
TAEKWONDO	3.500	3.000	3.500	5.500	3.000
NYRKKEILY	2.500	2.500	1.000	1.500	3.000
URHEILUSUKELLUS	1.500	1.500	1.500	2.000	2.500
POTKUNYRKKEILY	---	1.000	1.500	1.500	2.500
KÄSIPALLO	2.500	1.500	1.500	2.000	2.000
ALPPIHIIHTO	---	---	---	---	2.000

* Listalla lajit, joissa harrastajamäärä vähintään 2.000.

** Edellisessä tutkimuksessa alppihiihto sisältyi hiihtoon.

Jalkapallo ja voimistelu eri muodoissaan (SVoLi) eri muodoissaan vetävät lapsia ja varhaisnuoria selvästi eniten urheiluseuroihin. Jalkapallossa on noin 104.000 säännöllistä seuraharrastajaa. SVoLin seuroissa harrastaa noin 59.000. Seuraavaksi lajiliittokohtaisessa vertailussa asettuvat jääkiekko, salibandy ja yleisurheilu. Muutokset edellisestä tutkimuksesta ovat aika vähäisiä. Myös muut lajit ovat pysyneet kutakuinkin samoissa harrastajamäärissä kuin aiemmissa tutkimuksissa.

3-18-vuotiaiden lasten ja nuorten Top 10 urheiluseuroissa (vähintään kerran viikossa ja säännöllisesti kolmen kuukauden ajan):

- Jalkapallo 104.000
- SVoLi 59.000
- Jääkiekko 51.000
- Salibandy 38.000
- Yleisurheilu 27.000
- Uinti 20.000
- Lentopallo 18.000
- Koripallo 15.500
- Ratsastus 15.000
- Pesäpallo 14.000

3-6-vuotiaiden lasten Top 10 urheiluseuroissa (vähintään kerran viikossa ja säännöllisesti kolmen kuukauden ajan):

- SVoLi 19.500
- Jalkapallo 12.000
- Yleisurheilu 6.000
- Jääkiekko 4.500
- Uinti 4.500
- Taitoluistelu 2.500
- Hiihto 2.000
- Luistelu 2.000
- Koripallo 2.000
- Paini 1.500

7-12-vuotiaiden lasten Top 10 urheiluseuroissa (vähintään kerran viikossa ja säännöllisesti kolmen kuukauden ajan):

- Jalkapallo 59.000
- Jääkiekko 26.500
- SVoLi 23.000
- Salibandy 20.000
- Yleisurheilu 15.000
- Uinti 11.000
- Koripallo 8.000
- Lentopallo 7.500
- Pesäpallo 6.500
- Ratsastus 6.500

13-18-vuotiaiden nuorten Top 10 urheiluseuroissa (vähintään kerran viikossa ja säännöllisesti kolmen kuukauden ajan):

- Jalkapallo 33.000
- Jääkiekko 20.000
- Salibandy 17.000
- SVoLi 16.500
- Lentopallo 10.000
- Yleisurheilu 6.000
- Ratsastus 8.000
- Pesäpallo 7.000
- Koripallo 5.500
- Uinti 4.500

Tyttöjen Top 10 urheiluseuroissa (vähintään kerran viikossa ja säännöllisesti kolmen kuukauden ajan):

- SVoLi 50.000
- Jalkapallo 26.000
- Ratsastus 14.000
- Yleisurheilu 14.000
- Lentopallo 12.000
- Uinti 11.000
- Taitoluistelu 9.000
- Koripallo 7.000
- Hiihto 7.000
- Pesäpallo 6.000

Poikien Top 10 urheiluseuroissa (vähintään kerran viikossa ja säännöllisesti kolmen kuukauden ajan):

- Jalkapallo 78.000
- Jääkiekko 46.000
- Salibandy 32.000
- Yleisurheilu 13.000
- SVoLi 10.000
- Uinti 9.000
- Koripallo 8.500
- Pesäpallo 8.000
- Lentopallo 6.000
- Judo 6.000

6 URHEILUSEURAHARRASTAMISEN INTENSITEETTI

Seuraavassa tarkastellaan seuraharrastajia hieman tarkemmin. Tarkoituksena on esittää, missä määrin seuraharrastajat urheilevat, missä määrin he harjoittelevat eri lajeja seuroissa, montaako lajia he harrastavat ja missä määrin he osallistuvat otteluihin, turnauksiin tai kilpailuihin.

Lähes kaksi viidestä seuraharrastajista harjoittelee seurassa kolme kertaa viikossa tai useammin

Taulukko 14. Kuinka usein urheiluseuran toiminnassa mukana olevat 3-18-vuotiaat urheilevat ja liikkuvat yleensä ja kuinka usein he harrastavat lajia tai harjoittelevat seurassa? N=2.387

	Yleensä	Lajin harrastamiskerrat seurassa
	%	%
3 kertaa tai enemmän viikossa	84	38
2 kertaa viikossa	11	29
Noin kerran viikossa	5	33

Taulukko 15. Kuinka usein urheiluseurassa mukana olevat 3-18-vuotiaat harjoittelevat seurassa? N=2.387

	2005-06	2009-10
	%	%
3 kertaa tai enemmän viikossa	32	38
2 kertaa viikossa	32	29
Noin kerran viikossa	36	33

Seuroissa harrastavista kolmannes harjoittelee seuran puitteissa vähintään kolme kertaa viikossa. Valtaosa harrastaa lajia seurassa vähintään kaksi kertaa viikossa. Kun seurassa harrastamista verrataan siihen, miten usein seuroissa harrastavat yleensä liikkuvat niin käy ilmi, että lajien harrastaminen seurassa on vain yksi harjoittelun muoto. Lajia tukevia harjoituksia tehdään omaehtoisesti yksin, ryhmässä tai muissa puitteissa paljon useammin.

Aiempaa useampi lapsi ja nuori harjoittelee seurassa useammin kuin kaksi kertaa viikossa. Lasten ja nuorten määrä seuroissa on lisääntynyt ja samaan aikaan aiempaa suurempi osa harjoittelee vähintään kolmesti viikossa. Merkillepantavaa on se, että nykyinen harjoitustahti on keskimäärin sitä, mitä neljä vuotta sitten saatiin tulokseksi kun kysyttiin, kuinka usein haluttaisiin harrastaa seuran puitteissa.

Taulukko 16. Kuinka usein urheiluseurassa harrastavat 3-18-vuotiaat pojat ja tytöt harjoittelevat seurassa? N=2.387

	Pojat	Tytöt
	%	%
3 kertaa tai enemmän viikossa	43	32
2 kertaa viikossa	31	27
Noin kerran viikossa	27	40

Seuroissa harrastavat pojat urheilevat useammin kuin tytöt. Tulosten mukaan he myös käyvät seuran harjoituksissa useammin kuin tytöt. Viimemainittu johtuu siitä, että pojat harrastavat lajeja, joissa seuraharjoituksia järjestetään keskimäärää useammin (jalkapallo, jääkiekko).

Taulukko 17. Kuinka usein eri ikäluokkiin kuuluvat 3-18-vuotiaat harjoittelevat seurassa? N=2.387

	3-6-vuotta %	7-12-vuotta %	13-18-vuotta %
3 kertaa tai enemmän viikossa	5	27	56
2 kertaa viikossa	21	37	25
Noin kerran viikossa	74	36	20

län mukaan aktiivisimmat seurojen harjoituksissa kävijät löytyvät 13-18-vuotiaiden keskuudesta. Heistä enemmistö harjoittelee lajia seurassa ainakin kolme kertaa viikossa. Tulos kielii siitä, että 13 ikävuoden jälkeen oma laji on usein löytynyt ja siihen panostetaan keskimäärää enemmän.

Seuroissa haluttaisiin harjoitella nykyistä useammin

Kun harrastuskertojen määrää lajeissa verrataan toiveeseen käy ilmi se, että toiveet ja todellisuus eivät ole täysin tasapainossa. Seuroissa harrastavat lapset ja nuoret haluaisivat harjoitella seurassa jopa useammin kuin mihin heillä on mahdollisuus. Toiveet näyttävät laukkaavan todellisuuden edellä. Neljä vuotta sitten oli havaittavissa sama piirre. Seuroissa mukana olevista moni olisi halunnut harrastaa useammin kuin oli mahdollista.

Taulukko 18. Harrastuskertojen määrä urheiluseurassa ja toive harrastuskertojen määrästä. N=2.387

	Harrastaa nyt %	Haluaisi harrastaa %
3 kertaa tai enemmän viikossa	38	43
2 kertaa viikossa	29	33
Noin kerran viikossa	33	24

Taulukko 19. Urheiluseuroissa mukana olevien toive harrastuskertojen määrästä. N=2.387

	2005-06 %	2009-10 %
3 kertaa tai enemmän viikossa	38	43
2 kertaa viikossa	35	33
Noin kerran viikossa	27	24

Tyttöjen keskuudessa ero toiveen ja harrastuskertojen määrän välillä on suurempi kuin poikien parissa. Tytöistä vajaa kaksi viidesosaa (39 %) haluaisi harrastaa seurassa vähintään kolme kertaa viikossa, kun heistä vajaa kolmannes tekee näin. Pojista 46 prosenttia toivoisi voivansa harrastaa vähintään kolmasti viikossa ja enemmän kuin kaksi viidestä tekee jo näin (43 %).

län mukaan etenkin 13-18-vuotiaat haluaisivat lisätä harjoituskertojen määrää seurassa nykyisestä. Heistä kolme neljästä harjoittelisi vähintään kolmasti viikossa (65 %) jos siihen olisi mahdollisuus. Kyse ei ole ainoastaan seuran tarjoamista mahdollisuuksista harjoitella vaan myös oman ajan puutteesta. Sen sijaan tätä nuoremmilla harjoituskertojen määrä suhteessa toiveeseen on lähempänä tasapainotilannetta.

Aktiivisimmin seuroissa harjoittelevat palloilulajien ja taitoluistelun harrastajat. Kärjessä ovat jääkiekko, koripallo ja taitoluistelu. Useimmissa yksilölajeissa seuran puitteissa harjoittelu tapahtuu selvästi harvemmin. Monissa lajeissa seuran puitteissa harjoittelu kasvaa voimakkaasti iän myötä. Hyvä esimerkki on uinti. Kaikista seurauimareista vain 22 % harrastaa seurassa yli kaksi kertaa viikossa kun 13-18-vuotiaista peräti 65 %. Jääkiekkoa seurassa harrastavista 13-18-vuotiaista 88 % käy harjoituksissa vähintään kolme kertaa viikossa.

Useammassa lajissa lapset ja nuoret haluaisivat käydä harjoituksissa useammin kuin käyvät nykyisin. Suurin ero on ratsastusta, tennistä, tanssia ja lentopalloa harrastavien keskuudessa. Voi vain arvailla, mistä erot toiveiden ja todellisuuden välillä johtuvat. Kyse voi olla henkilökohtaisista tavoitteista, olosuhteista tai voimavaroista harrastaa lajia. Lajeissa, joissa lapset ja nuoret käyvät harjoituksissa keskimäärää useammin ollaan lähellä sitä, mitä halutaankin.

Taulukko 20. Niiden osuus eri lajeja urheiluseurassa harrastavista, jotka käyvät harjoituksissa vähintään kolme kertaa viikossa verrattuna haluun käydä harjoituksissa vähintään kolme kertaa viikossa. N=2.387

	Käy nyt %	Haluaisi käydä %	Erotus
Jääkiekko	71	71	0
Koripallo	55	61	+6
Taitoluistelu	48	53	+5
Jalkapallo	47	46	-1
Lentopallo	45	55	+10
Pesäpallo	38	46	+8
Hiihto	34	36	+2
Salibandy	31	39	+8
Karate	28	34	+6
Judo	23	26	+3
Ratsastus	23	42	+19
Uinti	22	21	-1
Yleisurheilu	20	24	+4
Tanssi	16	27	+11
Tennis	13	26	+13
Voimistelu	11	13	+2
Suunnistus	8	16	+8

Lähes kolme neljästä seuraharrastajasta osallistuu vuoden aikana turnauksiin, otteluihin tai kilpailuihin

Urheilua ja liikuntaa seurassa harrastavista lapsista ja nuorista melkein kolme neljästä on viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana osallistunut osanottajana jonkin lajin tai lajien turnauksiin, otteluihin tai kilpailuihin. Tulos on käytännössä sama kuin neljä vuotta aiemmin.

Taulukko 21. Osallistunut turnauksiin, otteluihin tai kilpailuihin viimeisen 12 kuukauden aikana. Niiden keskuudessa, jotka harrastavat urheilua tai liikuntaa urheiluseurassa. N=2.387

	2001-02 %	2005-06 %	2009-10 %
Kyllä	72	71	70
Ei	28	29	29

Pojat ovat osallistuneet seuroissa useammin kilpailuihin ja otteluihin kuin tytöt. Tämä selittyy pitkälle lajivalinnoilla. Pojat harrastavat tyttöjä useammin lajeja, joissa lajin luonteeseen kuuluu kilpailuihin tai otteluihin osallistuminen.

Taulukko 22. Osallistunut turnauksiin, otteluihin tai kilpailuihin viimeisen 12 kuukauden aikana. Niiden keskuudessa, jotka harrastavat urheilua tai liikuntaa urheiluseurassa. N=2.387

	Pojat %	Tytöt %	Kaikki %
Kyllä	77	62	70
Ei	22	38	29

Alle seitsemän vuotiaat seuroissa harrastavat lapset ovat osallistuneet muita harvemmin (42 %) turnauksiin, otteluihin tai kilpailuihin. Tätä varttuneimpien keskuudessa kolmella neljästä (76 %) on ollut kokemusta kilpailuista tai turnauksista.

Useimmiten otteluihin, kilpailuihin tai turnauksiin ovat osallistuneet joukkuepallopelejä seurassa harrastavat. Yksilölajeissa eniten kilpailuihin osallistuneita löytyy suunnistajien, hiihtäjien ja yleisurheilijoiden keskuudesta. Kamppailulajeja seuroissa harrastavat nuoret eivät välttämättä osallistu samassa määrin kilpailuihin kuin monia muita lajeja seuroissa harrastavat.

On osallistunut turnauksiin, otteluihin tai kilpailuihin viimeisen 12 kuukauden aikana (niiden keskuudessa, jotka harrastavat urheilua tai liikuntaa urheiluseurassa):

- Jääkiekko 94 %
- Jalkapallo 88 %
- Lentopallo 88 %
- Hiihto 88 %
- Suunnistus 87 %
- Salibandy 86 %
- Yleisurheilu 85 %
- Pesäpallo 84 %
- Koripallo 79 %
- Taitoluistelu 64 %
- Uinti 62 %
- Ratsastus 62 %
- Tennis 53 %
- Judo 51 %
- Voimistelu 40 %
- Karate 38 %

Valtaosa urheiluseuroissa mukana olevista harrastaa useampia lajeja

Urheiluseurassa harrastavista nuorista valtaosa (80 %) harrastaa vähintään kahta lajia. Vähintään kolmen lajin harrastajia on enemmistö (55 %). Tulokset eivät ole käytännössä muuttuneet juurikaan neljän vuoden takaisesta tilanteesta.

Taulukko 23. Harrastettujen lajien määrä urheiluseurassa harrastavien 3-18-vuotiaiden keskuudessa. N=2.387

	2001-02 %	2005-06 %	2009-10 %
Yksi laji	18	22	21
Kaksi lajia	25	23	25
Kolme lajia	25	24	24
Neljä lajia	31	31	31

Poikien ja tyttöjen ero ei ole kovin suuri. Näkyy kuitenkin, että poikien parissa on jonkin verran enemmän useiden lajien harrastajia verrattuna tyttöihin. Eroa voi selittää se, että tytöillä on poikia enemmän muita urheilun ulkopuolisia harrastuksia ja pojilla taas tietyssä iässä intensiivinen urheilu on yleisempää.

Taulukko 24. Harrastettujen lajien määrä urheiluseurassa harrastavien 3-18-vuotiaiden keskuudessa. N=2.387

	Pojat %	Tytöt %	Kaikki %
Yksi laji	19	23	21
Kaksi lajia	23	27	25
Kolme lajia	25	22	24
Neljä lajia	33	29	31

6 URHEILUSEUROJEN POTENTIAALI

Tutkimuksessa muilta kuin seuraharrastajilta tiedusteltiin kiinnostusta alkaa harrastamaan liikuntaa urheiluseurassa. Kaikilta kiinnostuneilta tiedusteltiin vielä nimenomaista lajia tai lajeja.

Urheiluseuroilla neljännesmiljoonan harrastajan potentiaali

Urheiluseurojen ulkopuolisista lapsista ja nuorista enemmän kuin kaksi viidestä on kiinnostunut seuratoiminnasta. Käytännössä tämä tietää 258.000 lapsen ja nuoren potentiaalia. Jos nykyisten seuraharrastajien määrä säilyisi ennallaan ja kaikki kiinnostuneet tulisivat todella mukaan seuratoimintaan, nousisi seuroissa harrastavien lasten ja nuorten määrä 682.000 tasolle eli lähes 70 prosenttiin kaikista 3-18-vuotiaista. Käytännössä tämä ei ole mahdollista, koska osa nuorista lopettaa vuosittain seuraharrastamisen ja kaikki kiinnostuneet eivät välttämättä hakeudu seuroihin.

Kiinnostus urheiluseuroista on hieman lisääntynyt jos vertailukohtana on edellinen tutkimus 2005-06. Neljä vuotta sitten seurojen ulkopuolella olevista 43 prosenttia oli kiinnostunut mahdollisuudesta osallistua ja nyt 46 prosenttia. Jos nyt saatua tulosta verrataan vuoteen 1995, niin potentiaalia on pienentynyt. Vuonna 1995 yli puolet seurojen ulkopuolella olevista oli kiinnostunut. Tuloksia tulkittaessa tulee muistaa se, että vuoden 1995 jälkeen nuorten seuraharrastus lähti kasvuun eli osa potentiaalista realisoitui heti. Seuraharrastajien määrä lisääntyminen reilussa parissa vuodessa merkitsi sitä, että enemmän kuin yksi kahdestakymmenestä kiinnostuneesta tuli mukaan seuratoimintaan muutaman vuoden aikana.

Taulukko 25. Kiinnostunut alkaa harrastaa liikuntaa urheiluseurassa. Niiden keskuudessa, jotka eivät harrasta nykyisin seurassa. N= 3.118

	1995 %	2001-02 %	2005-06 %	2009-10 %
Kyllä	53	42	43	46
Ei	26	49	48	47
Ei osaa sanoa	12	8	9	6

Seurojen ulkopuolella olevista lapsista ja nuorista tytöt ovat kiinnostuneempia urheiluseuroista kuin pojat. Pojista suurempi osa kuin tytöistä on jo mukana seurojen toiminnassa. Tyttöjen kiinnostus seuroja kohtaan on lisääntynyt edellisestä tutkimuksesta mutta poikien ei.

Taulukko 26. Kiinnostunut alkaa harrastaa liikuntaa urheiluseurassa. Niiden keskuudessa, jotka eivät harrasta nykyisin seurassa. N= 3.118

	Pojat %	Tytöt %	Kaikki %
Kyllä	44	48	46
Ei	50	45	47
Ei osaa sanoa	5	7	6

Keskimäärää enemmän kiinnostusta löytyy 3-6-vuotiaiden keskuudesta (53 %). Tämä kuitenkin ilmentää ao. ikäluokan huoltajien halua eikä välttämättä lasten omaa kiinnostusta. Merkillepantavaa on kuitenkin se, että 15-18-vuotiaistakin kaksi viidestä (42 %) olisi kiinnostunut seuroista. Tähän ikäluokkaan kuuluvista vain kolmannes on mukana urheiluseurojen toiminnassa.

Maan eri alueilla ja erityyppisissä kunnissa kiinnostuneiden osuus vaihtelee 36-49 prosentin välillä. Pohjois-Suomessa asuvista vain reilu kolmannes (36 %) on kiinnostunut. Väli-Suomessa ollaan hieman keskimäärää useammin kiinnostuneita (49 %).

Eniten seurakiinnostusta kohdentuu jalkapalloon, yleisurheiluun ja salibandyyn

Eniten potentiaalista seurakiinnostusta kohdentuu jalkapalloon, yleisurheiluun ja salibandyyn. Kaiken kaikkiaan löytyy vain 11 lajia, joiden kohdalla potentiaalisten seuraharrastajien määrä nousee kymmenen tuhannen tasolle. Tulokset ovat pitkälle samansuuntaisia kuin edellisessä tutkimuksessa vuosina 2005-06 vaikka jonkin asteisia muutoksia käy ilmi. Jalkapallo- ja salibandyseuroihin kohdentuu aiempaa enemmän kiinnostusta. Myös tanssiin urheiluseuroissa kohdentuu aiempaa enemmän houkutusta.

Taulukko 27. Lajit, joita haluttaisiin alkaa harrastaa seuroissa. Niiden keskuudessa, jotka eivät harrasta nykyisin seurassa ja ovat kiinnostuneita. N=1.446.*

	2001-02	2005-06	2009-10
Jalkapallo	55.000	51.000	56.000
Yleisurheilu	30.000	34.000	32.000
Salibandy	29.000	26.000	31.000
Tanssi	14.000	18.000	25.000
Jääkiekko	18.000	19.000	19.000
Voimistelu (sis. aerobicin)	22.000	18.000	18.000
Uinti	13.500	14.500	17.500
Hiihto	14.000	16.000	11.000
Koripallo	12.500	10.000	11.000
Lentopallo	10.000	11.500	10.500
Pesäpallo	12.500	12.000	8.000
Ratsastus	4.500	4.500	7.500
Sulkapallo	5.000	4.500	5.500
Tennis	3.000	5.500	5.000
Luistelu	5.500	5.000	4.500
Taitoluistelu	2.000	1.500	3.500
Juoksulenkkeily	5.500	5.000	3.000
Nyrkkeily	alle 1.500	3.000	3.000
Suunnistus	1.500	3.500	2.500
Laskettelu	alle 1.500	1.500	2.500
Pyöräily	2.500	2.000	2.000
Potkunyrkkeily	2.000	2.000	2.000
Judo	2.500	3.500	1.500
Karate	2.000	2.500	1.500
Golf	alle 1.500	alle 1.500	1.500

* Listalla lajit, joissa vähintään 1.500 potentiaalista seuraharrastajaa.

Poikien ja tyttöjen välillä on eroja. Pojat ovat selvästi tyttöjä kiinnostuneempia jalkapallosta, jääkiekosta ja salibandysta urheiluseuroissa. Tytöt ovat poikia useammin kiinnostuneita mm. voimistelusta, uinnista, tanssista, lentopallosta ja ratsastuksesta. Tulokset kielivät siitä, että poikien mielenkiinto kohdentuu tyttöjä useammin muutamiin harvoin palloilulajeihin (jalkapallo, jääkiekko ja salibandy).

Taulukko 28. Paljonko tyttöjä ja poikia olisi halukkaita harrastamaan seuroissa eräitä lajeja? N=1.446.

	Tyttyjä	Poikia
Jalkapallo	17.000	39.000
Yleisurheilu	20.000	12.000
Salibandy	8.000	23.000
Tanssi	24.000	1.000
Jääkiekko	2.000	17.000
Voimistelu	14.000	4.000
Uinti	11.000	6.500
Hiihto	6.500	4.500
Pesäpallo	4.000	4.000
Koripallo	7.500	3.500
Lentopallo	8.500	2.000
Pesäpallo	4.000	4.000

Enemmistö haluaisi harjoitella seurassa 1-2 kertaa viikossa

Niiltä, jotka olivat kiinnostuneita urheiluseuroista, kysyttiin, kuinka usein haluaisivat harjoitella tai käydä urheiluseuran harjoituksissa. Tulosten mukaan selvä enemmistö pitää sopivana harjoituskerrojen määränä 1-2 kertaa viikossa. Ainoastaan vajaa neljännes (22 %) olisi halukas kolmeen tai useampaan harrastuskertaan viikossa. Samansuuntainen tulos saatiin jos neljä vuotta aiemmin, toisin lukema oli vieläkin alhaisempi kuin nyt.

Tuloksen voi suhteuttaa siihen, miten seuroissa harrastavat nuoret käyvät harjoituksissa. Lähes kaksi viidestä (38 %) seuroissa harrastavista nuorista harjoittelee seuran puitteissa yli kaksi kertaa viikossa. Tietyissä lajeissa näin tekee enemmistö harrastajista. Käytännössä seuroissa harjoitellaan useammin kuin potentiaali haluaisi harjoitella.

Taulukko 29. Kuinka usein haluaisi harjoitella seurassa tai käydä harjoituksissa. Niiden keskuudessa, jotka eivät harrasta nykyisin seurassa ja olisivat kiinnostuneita. N=1.446

	2001-02 %	2005-06 %	2009-10 %
Yli 3 krt./viikko	6	5	6
3 kertaa/viikko	15	14	16
2 kertaa/viikko	46	47	47
Noin kerta/viikko	31	30	27
Harvemmin	-	*	1
Ei osaa sanoa	3	4	3

Merkillepantavaa tuloksissa on se, että tyttöjen ja poikien antamat vastaukset ovat samanlaisia. Tulokset kertovat siitä, että lajin harrastamiseen seurassa halutaan käyttää vain osa liikunnan harrastamiseen käytettävästä ajasta. Tähän johtopäätökseen oikeuttaa se, että enemmistö (63 %) lapsista ja nuorista harrastaa urheilua kolme kertaa tai useammin viikossa.

Ikä on yhteydessä siihen, kuinka usein seuran harjoituksissa haluttaisiin käydä. Sopivin harjoittelutiheys on kaikissa ikäluokissa 1-2 kertaa viikossa. Kuitenkin halua käydä harjoituksissa lisääntyy iän myötä. Seurojen ulkopuolella olevista kiinnostuneista teini-ikäisistä enemmän kuin kaksi viidestä (45 %) haluaisi käydä harjoituksissa ainakin kolme kertaa viikossa. Tämä kiinnostuneiden ja keskimäärää enemmän harjoittelua kaipaavien teini-ikäisten joukko on noin 32.000 potentiaalisen seuraharrastajan suuruinen.

7 MIELIPITEET URHEILUSEURATOIMINNASTA

Ohjaajat ja valmentajat saavat suitsutusta

Urheiluseurassa mukanaolevilta tiedusteltiin monivalintakysymyksellä mielipiteitä oman ohjaajan tai valmentajan toiminnasta. Kysymyksiä oli kaksi, joissa toisessa selvitettiin näkemystä oman valmentajan/ohjaajan osaamisesta seurassa ja toisessa innostavuutta.

Tulokset ovat suorastaan hätkähdyttävän myönteisiä. Lapset ja lasten vanhemmat kiittelevät ohjaajia ja valmentajia kaikissa osaamista ja innostavuutta koskevissa asioissa. Soraäänä ilmenee niin vähän, että niillä ei ole asiallisesti merkitystä. Koska vastausjakaumat ovat vinoja, ei taustamuuttujien mukainen tarkastelu loihdi esille mitään dramaattisia eroja.

Noin kuudesosa antaa kritiikkiä ohjaajille ja valmentajille siinä, että eivät osaa vaatia riittävästi tai kannustaa lapsia ja nuoria myös omatoimiseen harjoitteluun.

Lasten vanhempien mielipide 3-11-vuotaiden ohjaajista ja valmentajista oli hieman kriittisempi, kuin 12-8-vuotiaiden urheilijoiden arvio omista valmentajistaan. Alle 12-vuotiaiden lasten vanhempien keskuudessa on noin neljännes sellaisia, jotka ovat enemmän tai vähemmän tyytymättömiä valmentajien ja ohjaajien kykyihin.

Taulukko 30. Mielipiteet ohjaajan tai valmentajan osaamisesta seurassa. N=2.387

	Pojat %	Tytöt %	Kaikki %
Osaa suunnitella ja valita hyviä harjoituksia	92	93	92
Osaa johtaa ja toteuttaa tehokkaasti harjoituksia	89	91	90
Osaa opettaa lajitaitoja	90	91	90
Osaa vaatia riittävästi	83	85	84
Osaa kannustaa myös omatoimiseen harjoitteluun ja liikuntaan	82	80	82
Ei mikään pidä paikkaansa	*	*	*
Ei osaa sanoa	6	4	5

Taulukko 31. Mielipiteet ohjaajan tai valmentajan innostavuudesta seurassa. N=2.387

	Pojat %	Tytöt %	Kaikki %
Luo hyvän ilmapiirin harjoituksiin	90	91	90
Osaa kannustaa ryhmän kaikkia jäseniä	87	88	87
Osaa kannustaa sinua/lasta oikealla tavalla	89	90	90
On itse innostunut ja aktiivinen	93	93	93
Ei mikään pidä paikkaansa	*	*	*
Ei osaa sanoa	5	5	5

8 OSALLISTUMINEN LIIKUNNAN VAPAAEHTOISTYÖHÖN

50.000 nuorta tekee vapaaehtoistyötä

Osana tutkimusta tiedusteltiin 15-18-vuotailta heidän osallistumistaan liikunnan ja kuntoilun kansalaistoimintaan ja vapaaehtoistyöhön. Kysymyksenasettelu oli uusi ja sitä ei ole aiemmissa tutkimuksissa selvitetty.

Kaikista 15-18 vuotiaista 50.000 osallistuu vapaaehtoistyöhön (19 %) jossakin oli sitten kyse urheiluseurasta, koulusta tai muusta organisaatiosta. Tyttöjen ja poikien välillä ei ole eroa koska molemmissa ryhmissä noin 25.000 on mukana vapaaehtoistyössä. Lähes 5.000 nuorta tekee vapaaehtoistyötä urheiluseuran ohella myös muualla.

Kaikista 15-18-vuotiaista tytöistä hieman suurempi osa kuin pojista tekee vapaaehtoistyötä urheiluseurassa. Kaikista urheiluseuroissa liikuntaa harrastavista nuorista vajaa kolmannes (32 %) osallistuu myös vapaaehtoistyöhön. Seuroissa on muutama tuhat sellaista nuorta, jotka eivät harrasta lajia mutta tekevät vapaaehtoistyötä.

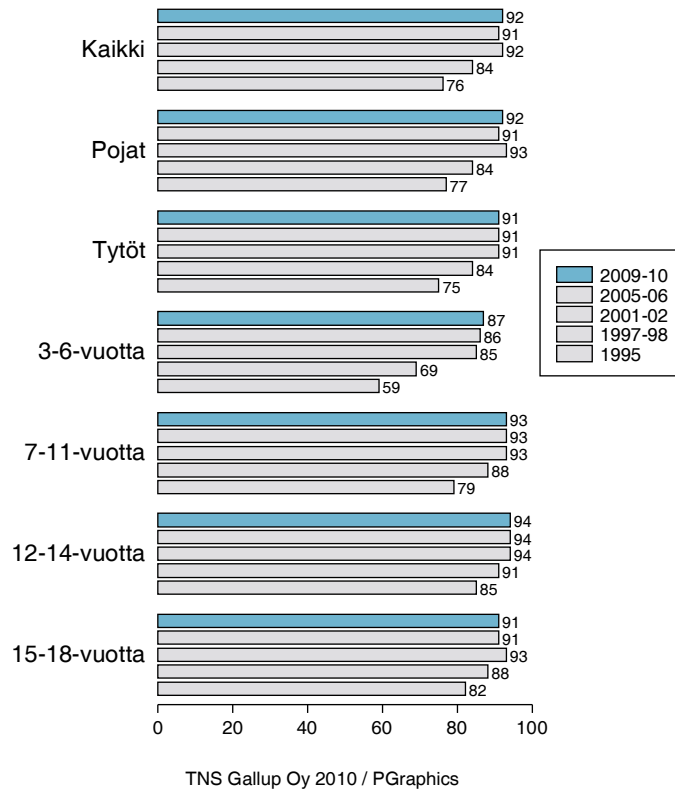
Vapaaehtoistyöhön osallistuminen on keskimäärää yleisempää muualla Suomessa kuin pääkaupunkiseudulla tai Uudellamaalla. Maaseutumaisissa kunnissa asuvista 15-18-vuotiaista 23 % tekee liikunnan vapaaehtoistyötä jossakin kun pääkaupunkiseudulla asuvista 16 %.

Taulukko 32. Nuorten 15-18-vuotiaiden osallistuminen liikunnan vapaaehtoistyöhön (valmentajana, ohjaajana tai toimitsijana). N=1.500

	POJAT		TYTÖT	
	%	Määrä	%	Määrä
Liikunta- tai urheiluseurassa	12	16.500	14	17.500
Koulun tai oppilaitoksen urheilukerho	4	5.000	4	5.000
Muussa järjestössä	2	2.500	2	3.000
Muualla	2	2.500	2	2.500
Ei missään	81	110.000	81	105.000

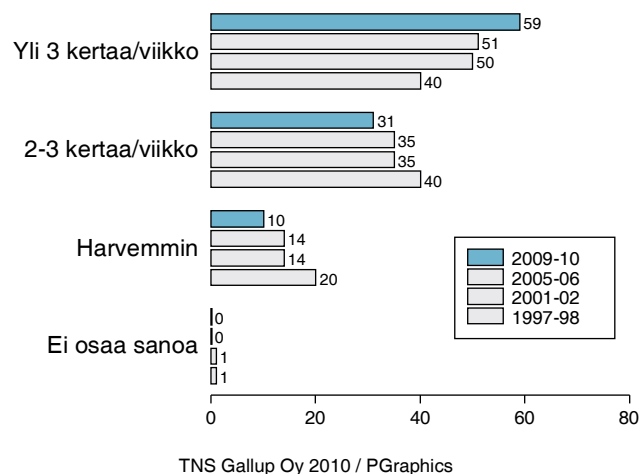
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 1. Urheilun ja liikunnan harrastaminen 3-18 -vuotiaiden keskuudessa (vastaajan oman ilmoituksen mukaan; N=5505, %).

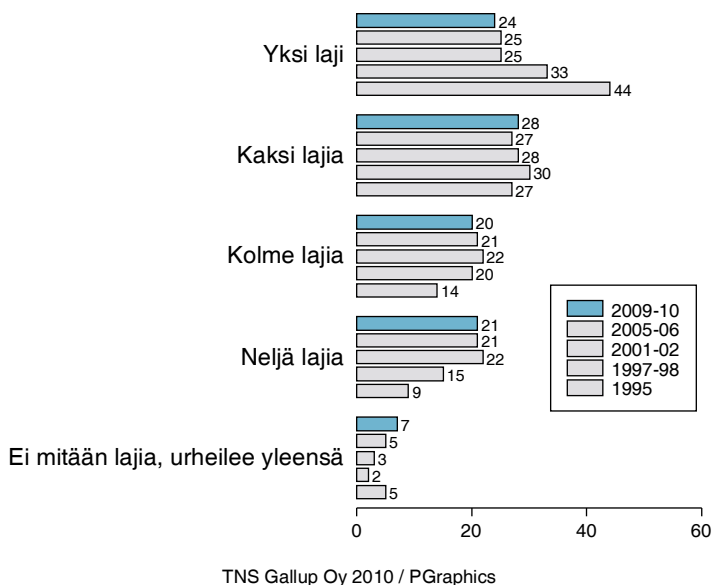
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 2. Urheilu- ja liikuntaharrastuskertojen lukumäärä (harrastavien keskuudessa, N=5042, %).

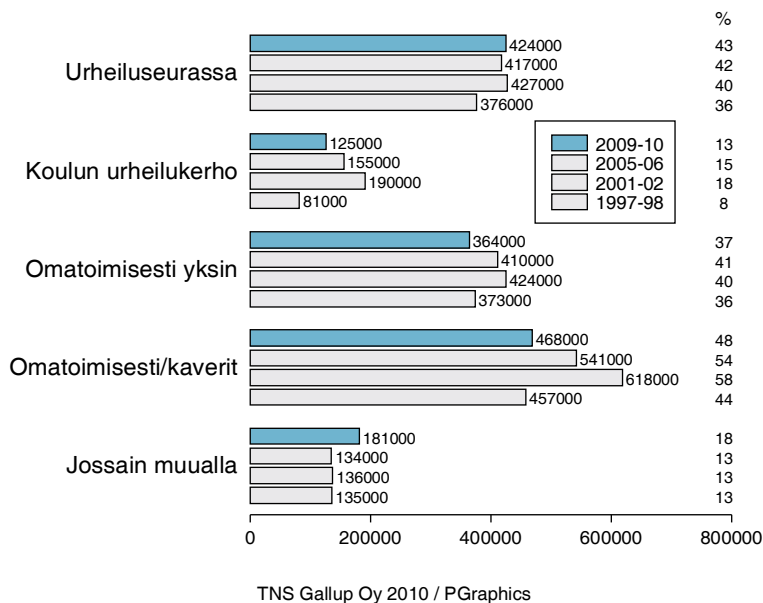
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 3. Harrastettujen lajien määrä (harrastavien keskuudessa; N=5042, %).

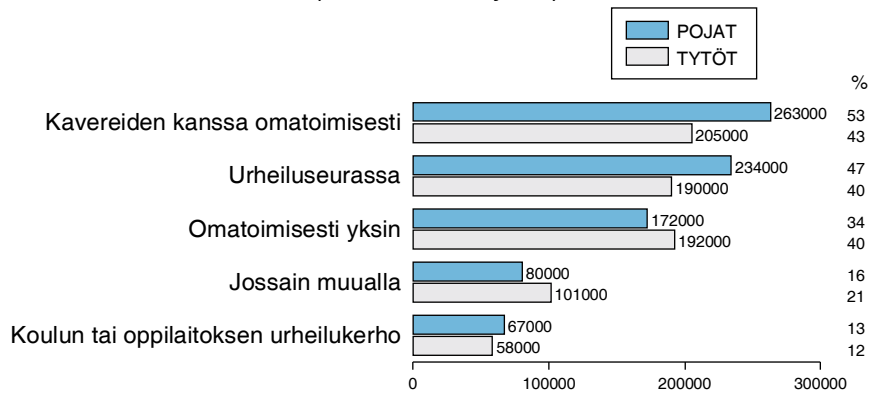
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 4. Tahot, joiden kanssa tai järjestämänä urheilua tai liikuntaa harrastetaan 3-18 -vuotiaiden keskuudessa (lkm, %).

Liikuntatutkimus 2009-2010

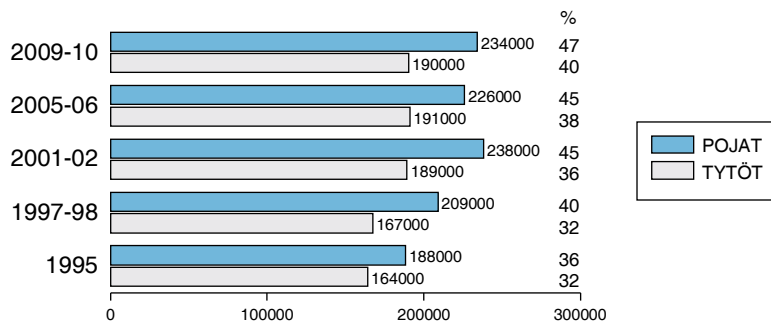
Kuvio 5. Tahot, joiden kanssa tai järjestämänä urheilua tai liikuntaa harrastetaan sukupuolen mukaan 3-18 -vuotiaiden keskuudessa (N=5505, lkm ja %).

TNS Gallup Oy 2010 / PGraphics

Liikuntatutkimus 2009-2010

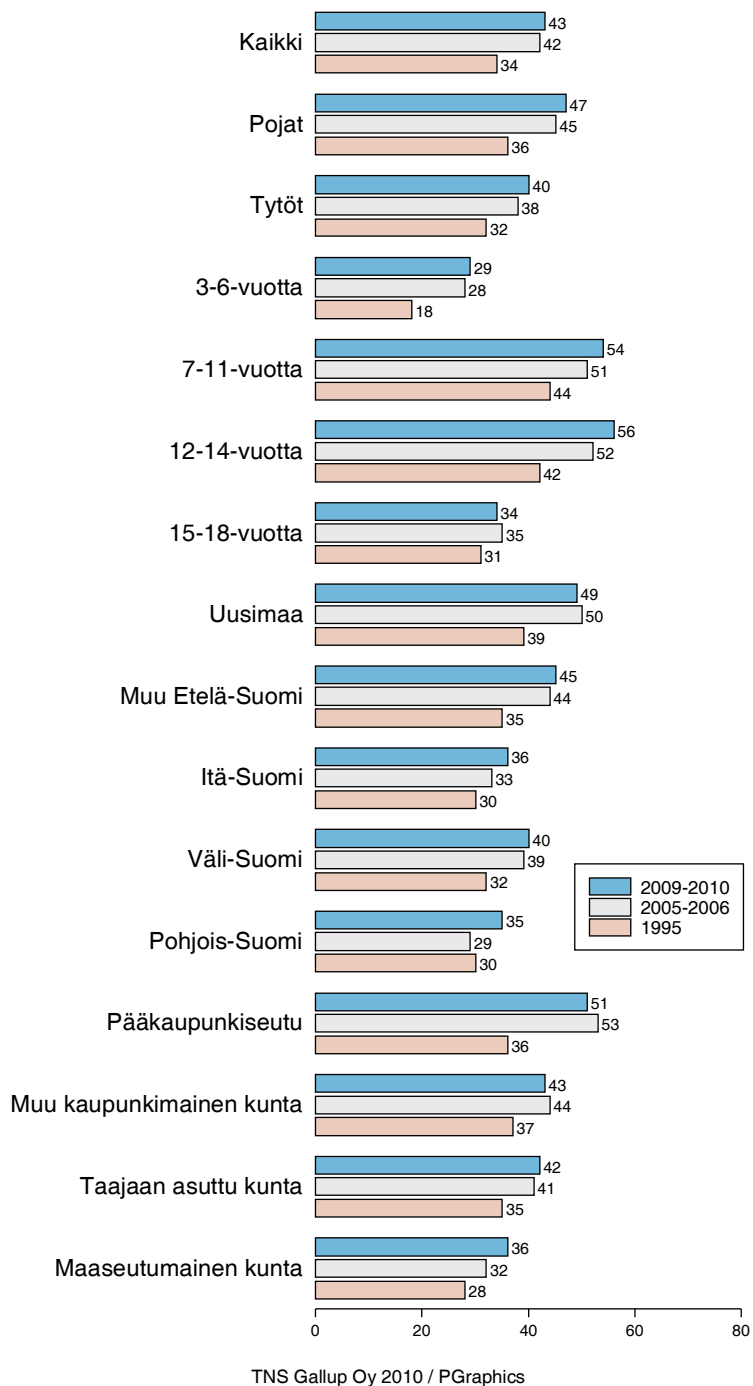
Kuvio 6. Urheilun ja liikunnan harrastaminen urheiluseurassa 3-18 -vuotiaiden tyttöjen ja poikien keskuudessa viitenä eri mittausajankohtana (lkm ja %).

TNS Gallup Oy 2010 / PGraphics

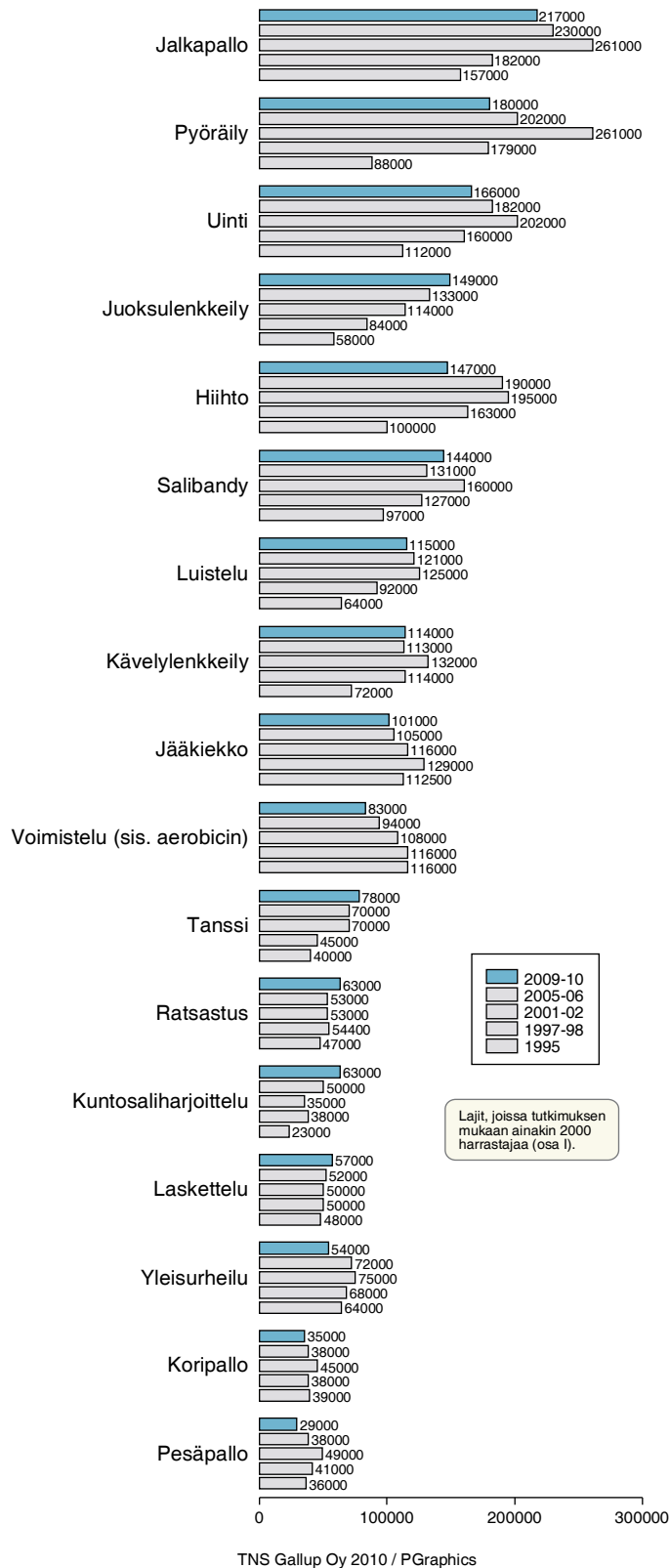
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 7. Urheilun ja liikunnan harrastaminen urheiluseurassa 3-18 -vuotiaiden keskuudessa (%).

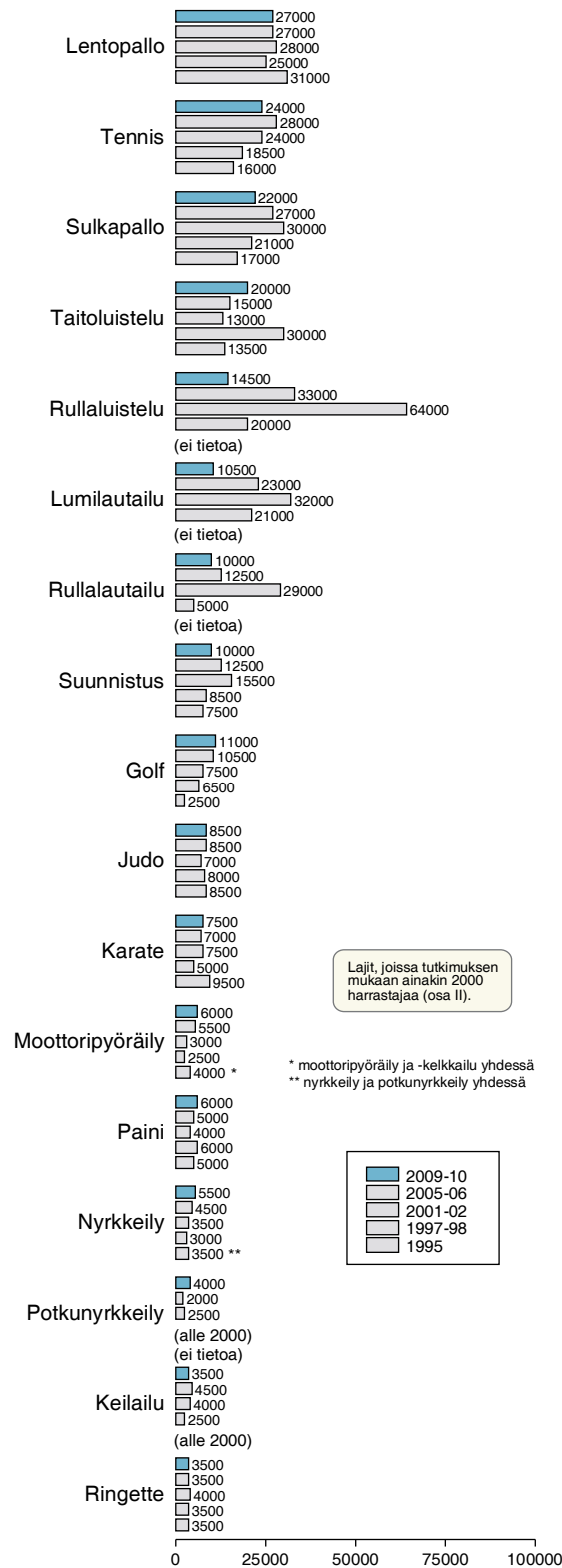
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 8/1. Urheilulajien harrastajamäärät 3-18 -vuotiaiden keskuudessa (N=5505, lkm.).

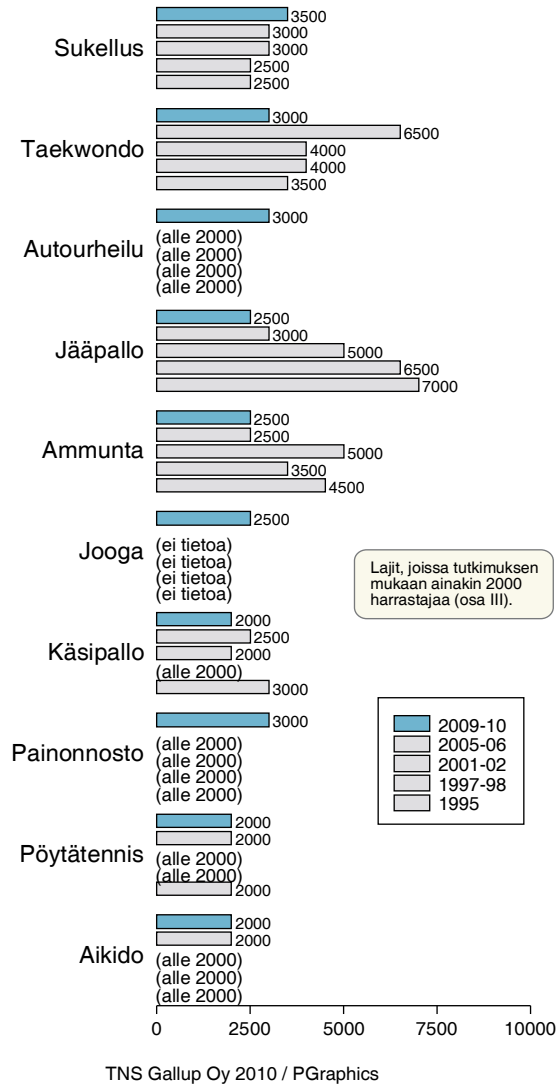
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 8/2. Urheilulajien harrastajamäärät 3-18-vuotiaiden keskuudessa (N=5505, lkm.).

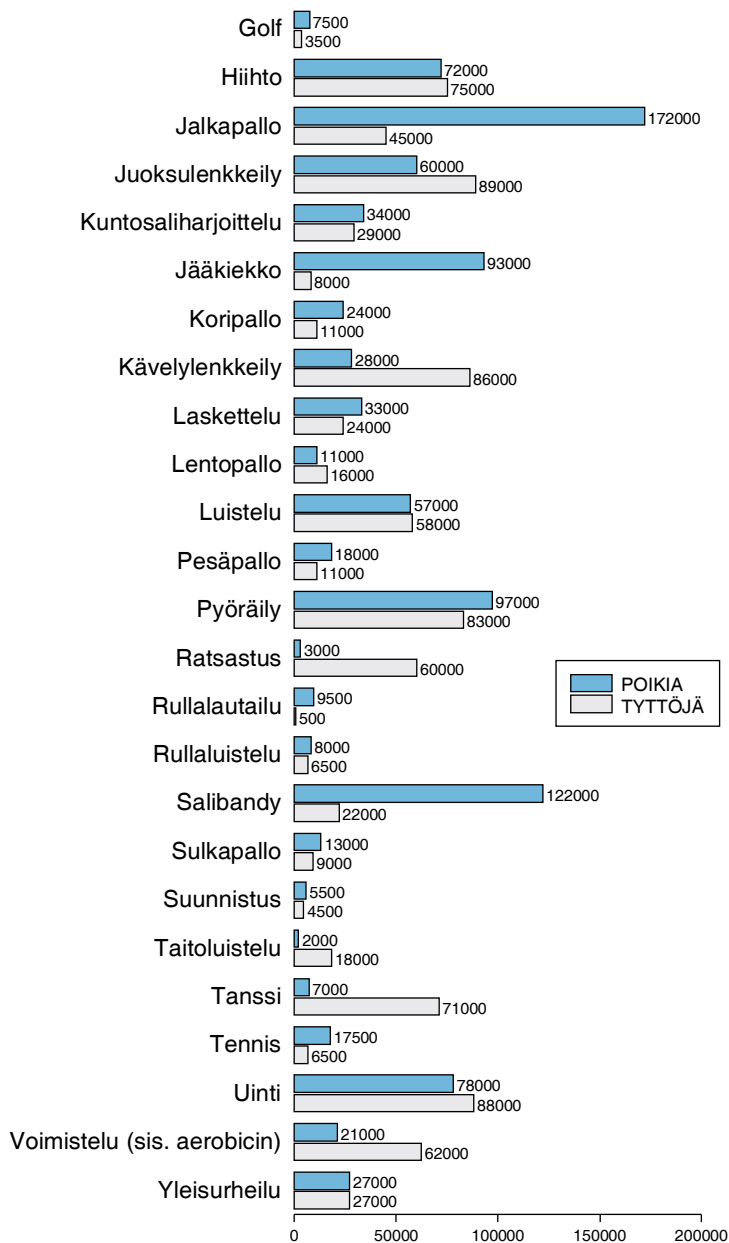
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 8/3. Urheilulajien harrastajamäärät 3-18-vuotiaiden keskuudessa (N=5505, lkm.).

Liikuntatutkimus 2009-2010

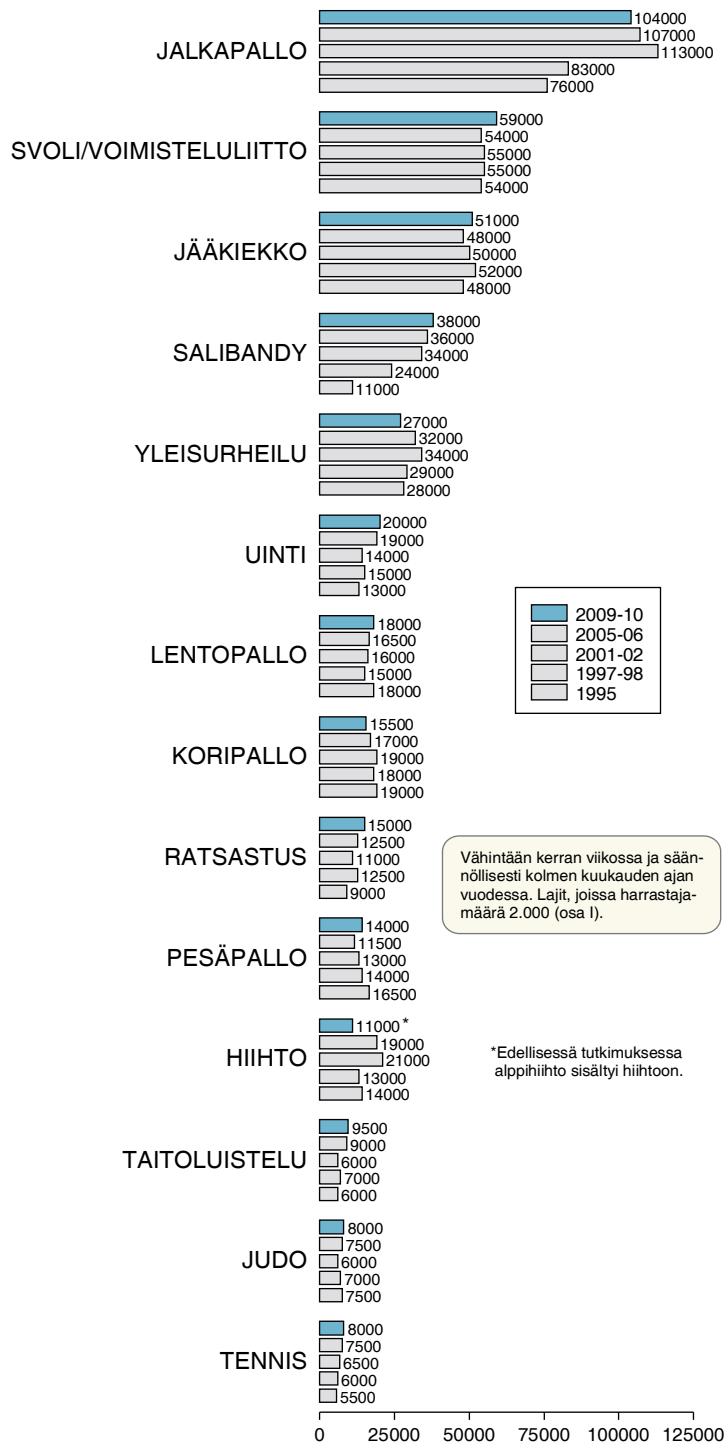
Kuvio 9. Esimerkkejä lajien harrastamisesta sukupuolen mukaan 3-18 -vuotiaiden keskuudessa (N=5505, lkm.).

TNS Gallup Oy 2010 / PGraphics

Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 10/1. Urheiluseurojen harrastajamäärät 3-18 -vuotiaiden keskuudessa (N=5505, lkm.).

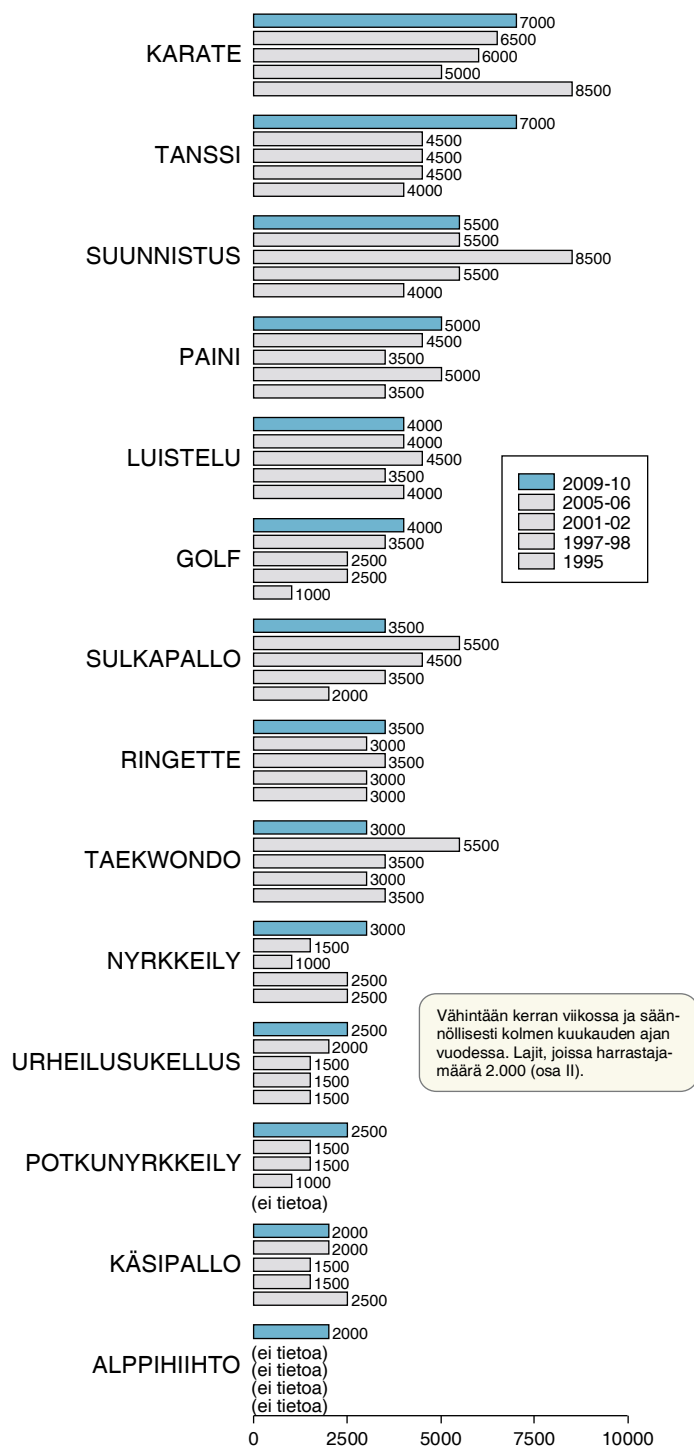

Vähintään kerran viikossa ja säännöllisesti kolmen kuukauden ajan vuodessa. Lajit, joissa harrastajamäärä 2.000 (osa I).

*Edellisessä tutkimuksessa alppihihto sisältyi hiihtoon.

Liikuntatutkimus 2009-2010

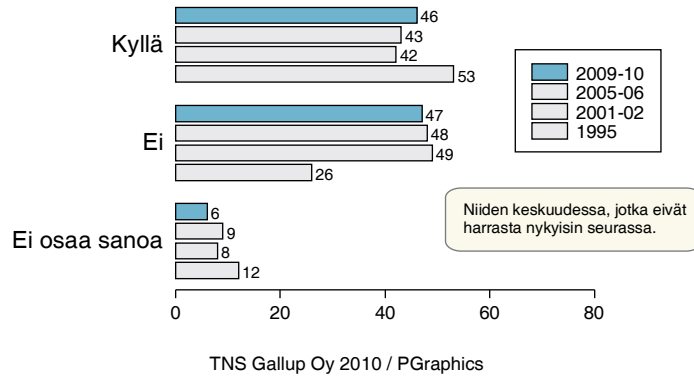
Kuvio 10/2. Urheiluseurojen harrastajamäärät 3-18 -vuotiaiden keskuudessa (N=5505, lkm.).

TNS Gallup Oy 2010 / PGraphics

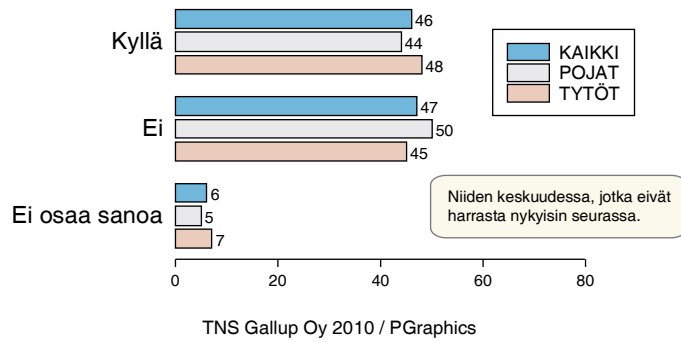
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 11. Kiinnostunut alkaa harrastaa liikuntaa urheiluseurassa (N=3118, %).

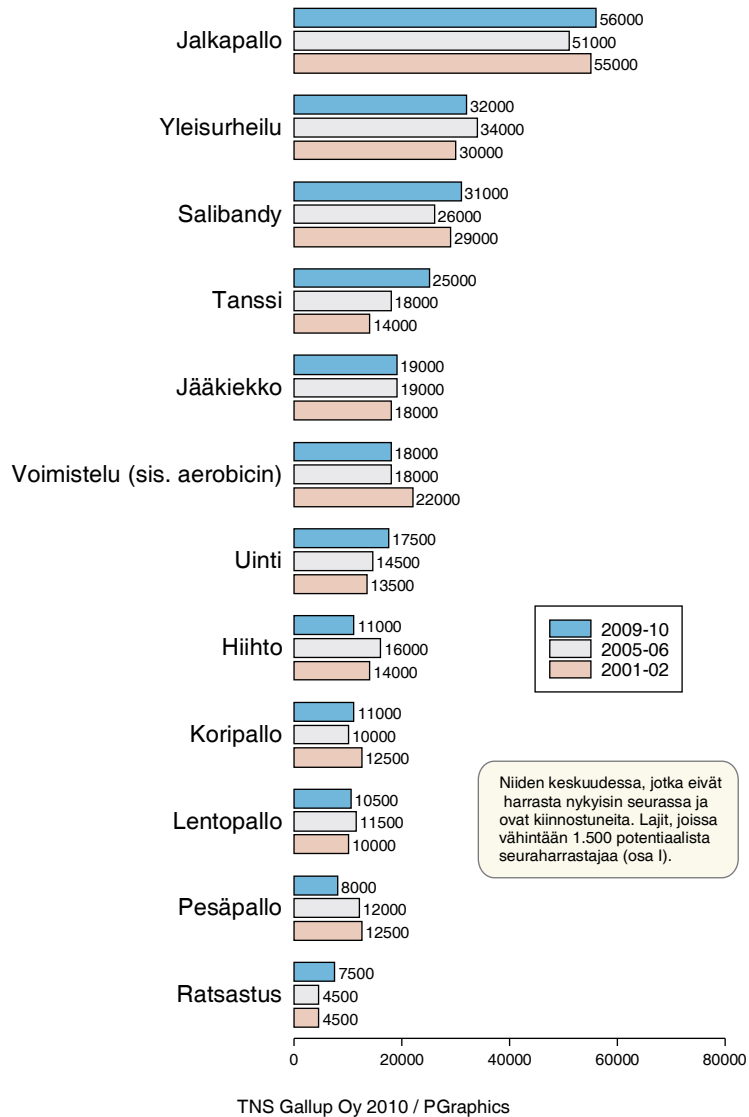
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 12. Kiinnostunut alkaa harrastaa liikuntaa urheiluseurassa (N= 3118, %).

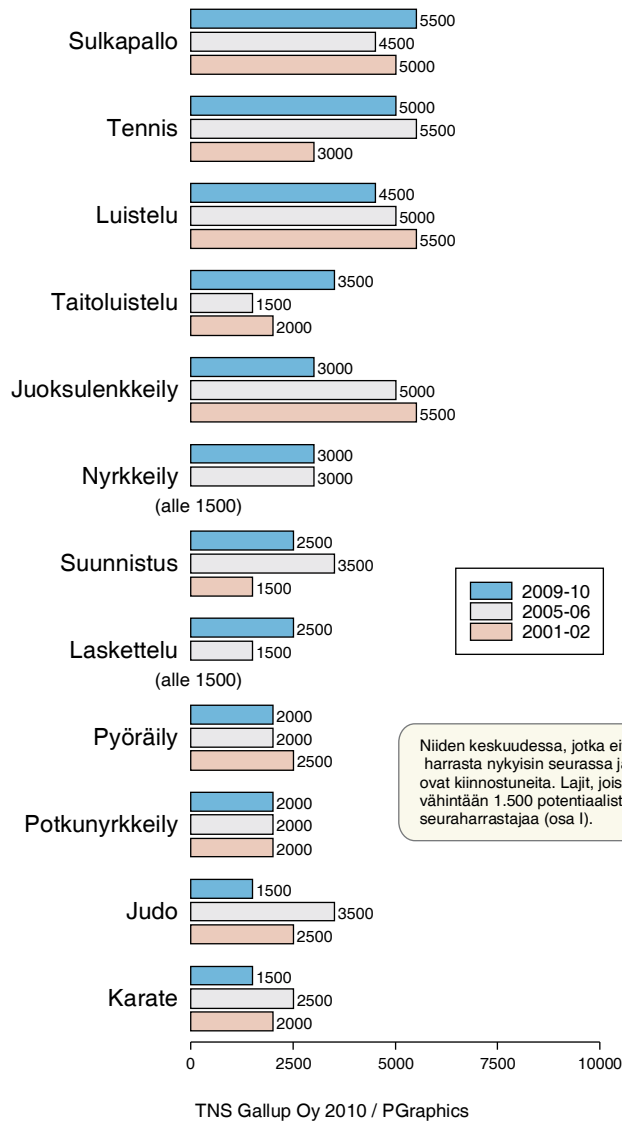
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 13/1. Lajit, joita haluttaisiin alkaa harrastaa seuroissa (N=1446, lkm.).

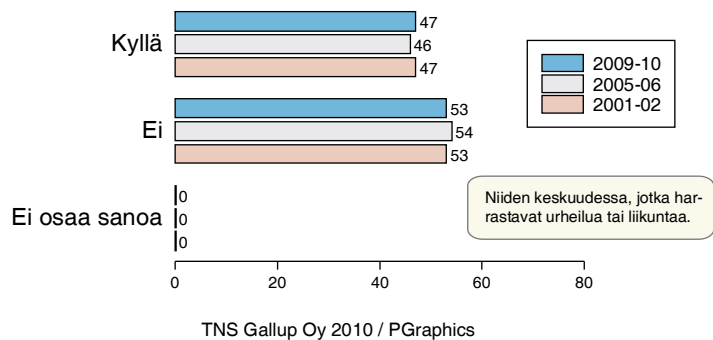
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 13/2. Lajit, joita haluttaisiin alkaa harrastaa seuroissa (N=1446, lkm.).

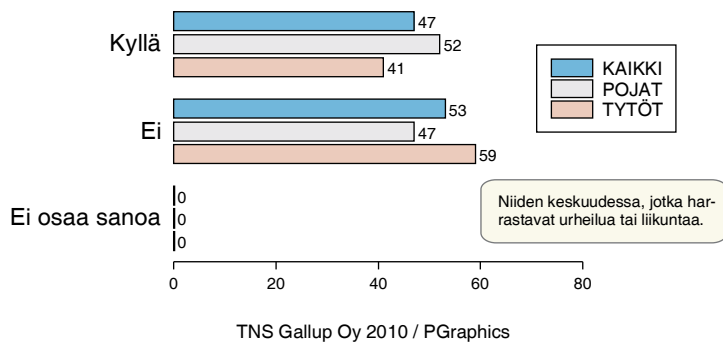
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 14. Osallistunut turnauksiin, otteluihin tai kilpailuihin viimeisen 12 kuukauden aikana (N=5042, %).

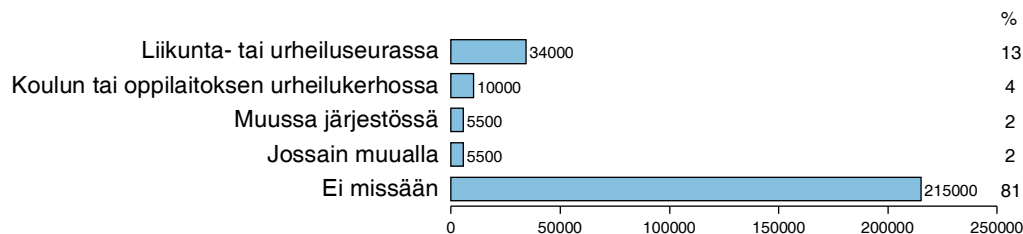
Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 15. Osallistunut turnauksiin, otteluihin tai kilpailuihin viimeisen 12 kuukauden aikana (N=5042, %).

Liikuntatutkimus 2009-2010

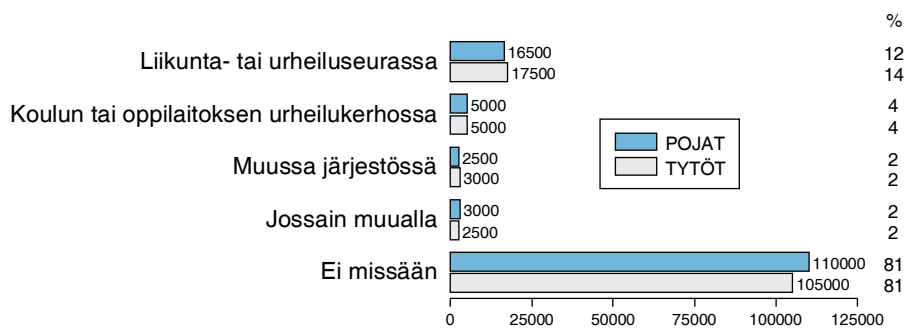
Kuvio 16. Osallistuminen liikunnan vapaaehtoistyöhön esim. valmentajana, ohjaajana tai toimitsijana 15-18 -vuotiaiden keskuudessa (N=1500, lkm ja %).

TNS Gallup Oy 2010 / PGraphics

Liikuntatutkimus 2009-2010

Kuvio 17. Osallistuminen liikunnan vapaaehtoistyöhön esim. valmentajana, ohjaajana tai toimitsijana 15-18 -vuotiaiden keskuudessa (N= 1500, lkm ja %).

TNS Gallup Oy 2010 / PGraphics

Kansallinen Liikuntatutkimus 2009-2010:

LAPSET JA NUORET

Tutkimuksen ovat teettäneet Suomen Liikunta ja Urheilu, Suomen Kuntoliikuntaliitto, Nuori Suomi, Suomen Olympiakomitea ja Helsingin kaupunki. Tutkimuksen on toteuttanut TNS Gallup Oy sen on rahoittanut opetus- ja kulttuuriministeriö.

Vastaava trenditutkimus on toteutettu aiemmin vuosina 1995, 1997-98, 2001-2002 ja 2005-2006. Kansallinen liikuntatutkimus on ainoa säännöllinen liikuntalajien trenditutkimus Suomessa.

Lasten ja nuorten liikuntaraportin hinta on 15 euroa + toimituskulut. Sitä voi tilata SLU:n Sporttikaupasta: www.sporttikauppa.com tai sähköpostitse: sporttikauppa@slu.fi.

Raportin saa myös maksutta SLU:n nettisivuilta osoitteesta www.slu.fi/liikuntatutkimus.

Kansallinen liikuntatutkimus 2009 - 2010 koostuu kolmesta julkaisusta: Vapaaehtoistyö (SLU), Lasten ja nuorten liikunta (Nuori Suomi), Aikuisliikunta ja Senioriliikunta (Kuntoliikuntaliitto).

www.slu.fi

Suomen Liikunta ja Urheilu
Finlands Idrott rf
Käyntiosoite: Radiokatu 20, 00240 Helsinki
Postiosoite: 00093 SLU
Puh: (09) 348 121 Fax: (09) 3481 2602
Tilaukset: www.sporttikauppa.com